

VOORTVAREND VERDER

EINDRAPPORTAGE KWARTIERMAKERS MUSEUM BROEKERVEILING

SEPTEMBER 2023

MUSEUM **BROEKER
VEILING**

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD	04	PROGRAMMERING	46
SAMENVATTING	06	Strategie	46
ACHTERGROND EN AANLEIDING	12	Toetsingscriteria	46
Inleiding	12	Programmagrid & Programmamatrix	47
Achterliggende doelen	12	Programma-onderdelen	47
WIE ZIJN WE?	14	Koppeling gemeente Dijk en Waard	48
Visie	14	ORGANISATIE	50
Missie	14	Personeel	50
Karakter & Tone of Voice	15	Raad van Toezicht	52
Brandstory & Pay-Off	16	Raad van Advies	52
Ist nach Soll	16	Vrienden en Vrijwilligers	53
Take out	18	FINANCIEN	54
Voor wie zijn we	18	Inleiding	54
HOE ZIEN WE ERUIT?	24	Begroting op hoofdlijnen	54
Logo	24	Stand van zaken per post	55
Kleuren	24	Begroting uitgesplitst per maatregel	56
Typografie	24	PLANNING	58
Vormtaal	25	NEXT STEPS	59
Bewegwijzering	25	COLOFON	60
Evenement- en expobeelden	27		
DE COLLECTIE	28		
Over de collectie	28	Bijlagen	
Gebruik van de collectie	28	I: Raadsbesluit	
Planvorming	28	II: Rapport Louter	
MUSEALE FORMULE & VLEKKENPLAN	30	III: Rapport Berenschot	
Museale Formule: brandstory vertaald naar verhaallijn	30	IV: Vrijwilligersbeleid	
door het museum	31	V: Brandbook Museum BroekerVeiling	
Vlekkenplan	31	VI: Collectieplan	
Entree & Entreegebouw	31	VII: Ensemble waarden – <i>Westdijk 30 t/m 34</i>	
Lighallen	34	VIII: Longlist Programma Museum BroekerVeiling	
Eigen Terrein	42	IX: Functiehuis personeel Museum BroekerVeiling	
Buitengebied	43	X: Notitie stuurgroep 26 juni 2023	
		XI: Verslag en besluiten stuurgroep 26 juni 2023	

VOORWOORD

Voor u ligt het adviesrapport ***Voortvarend Verder*** van kwartiermaker en conceptontwikkelaar ***Spinner & Langkous***, opgesteld in nauwe samenwerking met de medewerkers van Museum BroekerVeiling. Dit rapport beschrijft de koers voor minstens de komende 4 jaar, waarbij het visierapport van Studio Louter en het verfijningsonderzoek van adviesbureau Berenschot kaders en uitgangspunten boden.

Voortvarend Verder start bij het begin: een aangescherpte missie en visie waarin uiteen wordt gezet waar Museum BroekerVeiling voor staat en gaat. Vervolgens is dat vertaald in een museale formule, waarin is uitgewerkt hoe Museum BroekerVeiling zich de komende jaren wil presenteren door middel van vaste en tijdelijke tentoonstellingen, programma en educatie.

Het zijn ambitieuze, maar realistische plannen, waarmee wij als museum denken een enorme sprong voorwaarts te gaan maken. Realistisch, omdat Museum BroekerVeiling nieuw perspectief heeft gekregen met de eenmalige financiële impuls en structurele financiële ondersteuning van de gemeente Dijk en Waard. Hiermee brengen we als Museum BroekerVeiling achterstallig onderhoud op orde en kunnen we werken aan de toekomst. Deze grotere slagkracht voelt als een flinke wind in de zeilen en geeft grond voor vernieuwing!

Juist wanneer we vooruitkijken, is het ook goed om stil te staan bij wat we de afgelopen jaren hebben bereikt. Dat danken we natuurlijk aan onze sponsors én aan de drijfkracht

van onze vaste medewerkers en vrijwilligers. Hun inzet was onmisbaar voor het uitvoeren van activiteiten en exposities die het museum drijvende hebben gehouden.

Nu is de horizon ineens een stuk breder en dat willen we laten merken. Het verhaal van Museum BroekerVeiling gaat in de basis niet veranderen, maar krijgt op vele vlakken wel een ambitieus vervolg: in de museale aanpak, de educatieve programmering, op het gebied van duurzaamheid, inclusiviteit en meer. We bouwen een brug tussen verleden, heden en toekomst. Een brug met groene pijlers.

Ron Karels,
directeur Museum BroekerVeiling
september 2023

SAMENVATTING

AANLEIDING EN ACHTERGROND

Dit plan beschrijft de museale koers voor minstens de komende 4 jaar voor Museum BroekerVeiling. De aangescherpte missie en visie en museale formule: waar staat en gaat Museum BroekerVeiling voor en hoe presenteert ze dat door middel van tentoonstellingen, programma en educatie zijn ons startpunt. Vervolgens wordt beschreven welke menskracht benodigd is om de ambities te realiseren. Tenslotte wordt geschetst hoe de beschikbare financiën de komende jaren ingezet kunnen worden om de ambities te realiseren. Deze financiën zijn beschikbaar gesteld door de gemeente Dijk en Waard, die op 5 juli 2022 heeft besloten om Museum BroekerVeiling de financiële steun te geven die nodig is om het museum een flinke impuls te geven. Dit besluit heeft zij genomen op basis van de ontwikkelde visie van Studio Louter en het verfijningsonderzoek van Berenschot (zie bijlagen 1,2,3). Het voorliggende document heeft Spinner & Langkous in de afgelopen periode (januari – juli 2023) in nauwe samenwerking en afstemming met Museum BroekerVeiling, haar Raad van Toezicht en de gemeente Dijk en Waard opgesteld. Op basis van dit plan kan Museum BroekerVeiling de beschikbaar gestelde financiën op een samenhangende manier inzetten om de toekomst van Museum BroekerVeiling optimaal vorm te geven.

SAMENVATTING KOERSWIJZIGING

Waar vroeger Museum de BroekerVeiling primair ging over het ontstaan en de werking van de veiling, verbreedt het museum haar blikveld naar het (ontstaan van het) gebied. Door in te zoomen op de verbinding tussen de veiling en het Rijk der Duizend Eilanden, kan er meer aandacht worden besteed aan onderwerpen zoals (kwaliteit van) grond, water, (grenzen aan) groei, duurzaamheid. Hierdoor kunnen verhalen en onderwerpen die vroeger (al) speelden relevant gemaakt worden voor het heden en de toekomst.

Museum BroekerVeiling is al een doe -en beleefmuseum. Dit wordt verder uitgebouwd, waarbij we een interactieve proeftuin willen zijn waar we bezoekers laten ervaren hoe fascinerend en ingewikkeld het is om op een verantwoorde wijze groente te verbouwen. Tenslotte willen we bezoekers – zonder belerend vingertje – uitdagen om zelf positieve impact te maken om het gebied te behouden voor de toekomst.

KERN VAN DE AANGESCHERPTE VISIE

Museum BroekerVeiling, gelegen in het hart van de gemeente Dijk en Waard, gelooft erin dat zij met haar unieke historie, haar oorspronkelijke rol van verbinding -en ontmoetingsplek verder kan uitbreiden (lokale verankering). Zij wil bezoekers inspireren met haar indrukwekkende collectie en historie, hen verwonderen en laten genieten van het Rijk der Duizend Eilanden en fungeren als proeftuin voor het duurzaam

verbouwen en verhandelen van groente en alles wat daarbij komt kijken. Ze wil bezoekers uitdagen om zelf positieve impact te maken om het gebied te behouden voor de toekomst. Hiermee wordt de traditie van innovatie voortgezet door huidige en toekomstige generaties.

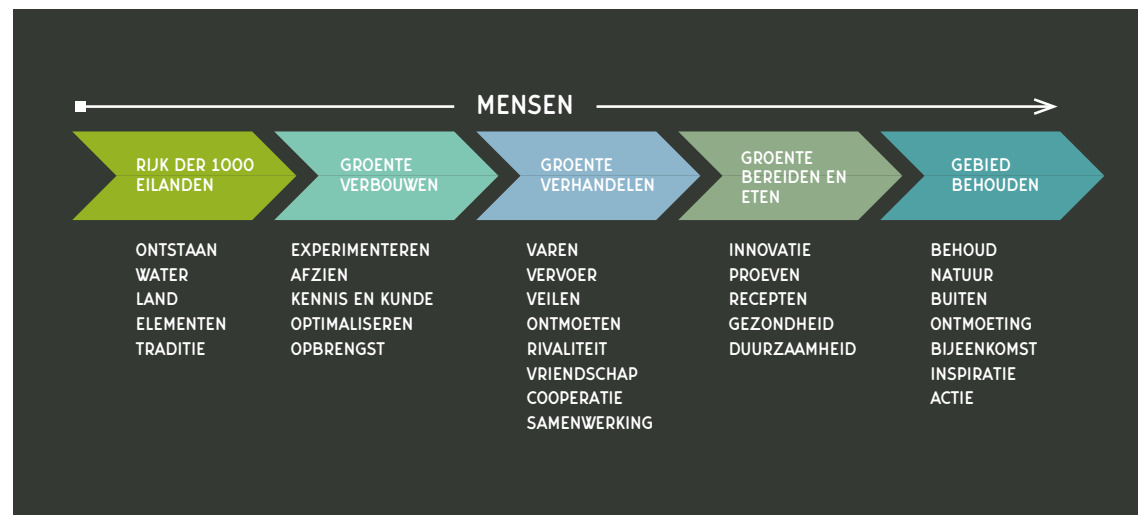
MUSEALE FORMULE

Op basis van het bovenstaande is de museale formule – bestaande uit vijf pijlers – van Museum BroekerVeiling ontwikkeld. Rond deze pijlers wordt een samenhangend geheel van permanente tentoonstellingen, tijdelijke tentoonstellingen, educatie en aantrekkelijke programmering gecreëerd. Omdat Museum BroekerVeiling haar scope verder heeft verbreed, kan ze de verbinding tussen heden, verleden en toekomst aanbrengen en allerlei maatschappelijke thema's rondom duurzaamheid en groen(te) hiernaast agenderen. De museale formule is hieronder schematisch weergegeven, waarbij 'de mensen' het doorsnijdende thema is; immers geen mensen, geen eilanden, groente of veiling.

TENTOONSTELLINGEN & INGEPEN HORECA ENTREEGEBOUW

De komende jaren wordt op basis van de museale formule de permanente tentoonstelling (opgeknippt in tien onderdelen) stapsgewijs gerealiseerd. In het entreegebouw zullen vier nieuwe permanente tentoonstellingsonderdelen worden gerealiseerd:

Vijf pijlers museale formule

Permanente Deeltentoonstelling De mensen: 'de mensen' zijn het doorsnijdende element in de museale formule en dus in het museum. Daarom willen we in de eerste zaal de bezoeker kennis laten maken met de mensen en hun beroepen via portretten (fotografie en videografie).

Permanente Deeltentoonstelling Over het ontstaan van het gebied: de bezoeker wordt in een onderdompelende film van 5 - 7 minuten (geprojecteerd op de muren van de zaal) in een razend tempo meegenomen van 2000 jaar geleden tot het moment dat het Rijk der Duizend Eilanden op z'n hoogtepunt was.

Permanente Deeltentoonstelling Groei van groente: hier komt de bezoeker terecht in de wondere wereld van de groei. Want, het blijft fascinerend hoe uit een zaadje een plant, een bloem, een vrucht en/of groente ontstaat. We besteden visueel aandacht aan het groeiproces, maar we focussen op optimalisatie en de systemische kant van groei. Hoe kan er uit hetzelfde stukje land meer opbrengst worden gerealiseerd? En waar liggen de grenzen van groei.

Permanente Deeltentoonstelling Proeflab: In het entreegebouw zal ook de permanente deeltentoonstelling Proeflab verder worden doorontwikkeld.

Naast de vier permanente deeltentoonstellingen krijgt het museumcafé een flinke facelift, wordt de balie een kwartslag gedraaid en krijgt de museumshop een andere plek en inrichting. Hierdoor voelt de hal ruimer aan en zal de bezoeker op een natuurlijke manier richting en door de tentoonstellingen in het entreegebouw worden geleid.

TENTOONSTELLINGEN & INGEPEN HORECA LIGHALLEN EN HET EIGEN BUITENGEBIED

Waar het in het entreegebouw gaat over het Rijk der Duizend Eilanden en groei, gaat het in de lighallen over het varen, het handelen en natuurlijk het veilen. Hier worden de volgende (tijdelijke) tentoonstellingen gerealiseerd:

Permanente Deeltentoonstelling De Veilingdag: de huidige locatie van de tijdelijke tentoonstellingen - o.a. PRUT - zal (om en nabij) de locatie worden waar dit gedeelte van de permanente expositie komt. Omdat de lighal klimatologisch - op z'n zachtst gezegd - een uitdaging vormt voor museale tentoonstellingen, wordt er een box in box tentoonstellingsruimte vervaardigd. In deze tentoonstellingsbox van ongeveer 10 x 6 meter wordt 'de weg van de groenten' naar de veiling tot het veilen zelf (dat gebeurt in het afmijnlokaal) gepresenteerd.

Tijdelijke tentoonstelling: in de lighallen wordt ook een drijvende (en mogelijk verplaatsbare) tentoonstellingsbox gerealiseerd, waarin ieder jaar een nieuwe tentoonstelling is te zien. De box is permanent. De invulling is wisselend. Deze tentoonstellingsbox heeft ongeveer dezelfde afmeting als de permanente tentoonstellingsbox. De locatie van deze tentoonstellingsbox is flexibel in te zetten.

Permanente Deeltentoonstelling Historische schuiten: de schuiten vormen een belangrijk onderdeel van de collectie. De informatie hierover wordt nu slechts zeer beperkt en onsaamenhangend ontsloten. Samen vormen de historische schuiten een tentoonstelling, waarbij de persoonlijke verhalen, belangrijke gebeurtenissen, hachelijke situaties en spannende avonturen van degenen van wie de schuiten waren of ermee in aanraking kwamen, leidend zullen zijn in het onderliggende, te ontwikkelen concept van de tentoonstelling.

Permanente Deeltentoonstelling Watertafels: op het watereland (eiland aan de straatzijde) willen we laten zien hoe wonen/werken/bouwen met water werkt. Daartoe realiseren we twee soorten watertafels. In eerste instantie realiseren we educatieve watertafel(s) (in relatie tot de tijdelijke tentoonstelling NAT, voorzien in 2024/2025). Wanneer financieel mogelijk realiseren we in 2026/2027 ook een waterspeeltuin voor de kleinsten.

Permanente Deeltentoonstelling Lighallen hoog (optioneel): de plek waar de rondvaartboten Museum BroekerVeiling binnenkomen biedt misschien wel het mooiste zicht op de hoge houten constructie van de lighallen. Het is echter een complexe plek i.v.m. bekabeling en lichtinval. Het schilderen van de bakstenen muur is een goedkope actie, die wanneer andere zaken (zoals het toevoegen van zintuiglijke beleving) niet mogelijk zijn, al eind 2023 opgepakt kan worden.

Permanente Deeltentoonstelling Afmijnlokaal:

het Afmijnlokaal is het ‘heilige der heiligen’ van Museum BroekerVeiling. Hier wordt geveild. Hier gaan de groenten over van tuinder naar handelaar. Hier wordt de ruil gemaakt tussen product en geld. Hier komt alles kort samen en gaat daarna weer zijn eigen weg. Aan dit ‘hart’ van Museum BroekerVeiling willen we conceptueel niets nieuws toevoegen. Alles is er al. Wat we wel willen doen is de beleving indringender maken door verbeterde audiovisuele middelen (licht en geluid) toe te voegen en het verhaal dat de veilingmeesters vertellen in lijn te brengen met de brandstory.

HORECA

Naast het realiseren van deze vijf permanente deeltentoonstellingen zal in de lighallen de horeca een noodzakelijke boost krijgen. Doordat de benodigde apparatuur wordt verbeterd, het zitgedeelte een kwartslag wordt gedraaid (waarmee de capaciteit flink wordt vergroot) en er een glazen pui wordt geplaatst waarmee de horeca gecompartmenteerd en afgesloten kan worden, zullen de lighallen ook in de winter een geschikte plek zijn voor horeca en verhuur.

Het toevoegen van extra capaciteit is een belangrijke en ingrijpende ingreep, waarbij – voordat de werkzaamheden kunnen starten – er een omgevingsvergunning (de lighallen zijn een Rijksmonument) moet worden afgegeven. De doorlooptijd van die procedure is vrij fors. Daarnaast is het op dit moment ook nog onduidelijk of de verbouwing (Europees) aanbesteed moet worden of niet. Wanneer de verbouwing aanbesteed moet worden heeft dat gevolgen voor het proces. Aanbeveling van de Kwartiermakers is dat op zeer korte termijn een beslissing genomen moet worden of de verbouwing in de winter van 2023/2024 of in de winter van 2024/2025 plaats zal hebben.

JAAR	ONDERDELEN PERMANENTE TENTOONSTELLINGEN
2023	Afmijnlokaal audio verbeteren: Permanente tentoonstelling deel I → De veiling
2024*	Entreegebouw: Permanente tentoonstelling deel II → Personen & verhalen
2024*	Entreegebouw: Permanente tentoonstelling deel III → Ontstaan van het gebied
2024*	Entreegebouw: Permanente tentoonstelling deel IV → Proeflab doorontwikkelen
2024/2025	Lighallen: Verbouwing Horeca en plaatsing afscheidingswand
2026	Entreegebouw: Permanente tentoonstelling deel V → Groei van Groente
2026	Lighallen voor: Permanente tentoonstelling deel VI → Veilingdag (drijvende box)
2026	Lighallen: Tijdelijke tentoonstellingsbox (drijvende en verplaatsbare box)
2026	Lighallen achter: tentoonstelling deel VII → : beleving historische schuilen
2027	Lighallen hoog: tentoonstelling deel VIII → beleving (auditief/visueel)
2024*	Buiten: Permanente tentoonstelling deel IX → Watertafels

* (50 jaar MBV)

ACHTERSTALLIG ONDERHOUD.
BUITENTERREIN & VAREN

Naast de ingrepen op het gebied van de permanente tentoonstelling en de horeca worden ook het entreegebouw en het buitengebied aangepakt en zal er geïnvesteerd worden op het duurzaam varen. Een aantal van deze ingrepen heeft al plaatsgevonden in 2023. Zo is het achterstallig onderhoud bij het entreegebouw uitgevoerd. Ook is de gesloten rondvaartboot geëlektrificeerd en is er een aantal fluisterbootjes aangeschaft.

FINANCIEN

De bovenstaande voorgestelde wijzigingen vormen samen de onderdelen van de transitie die Museum BroekerVeiling de komende jaren gaat doormaken. Hier hoort ook een begroting bij. Studio Louter en Adviesbureau Berenschot hebben al een initiële begroting gemaakt op basis waarvan de gemeente Dijk en Waard de financiële impuls heeft gegeven.

Spinner & Langkous heeft deze begroting op basis van de voorgestelde ingrepen verfijnd en wil daarbij benadrukken dat het rapport van Studio Louter is opgesteld in 2020. De gemeente heeft de bedragen die in het rapport genoemd

zijn in 2022 overgenomen.

De bedragen die opgenomen zijn in de begroting zullen worden besteed in 2024 (of later) en dienen nog te worden geïndexeerd gezien de prijsontwikkeling de afgelopen jaren.

De hieronder opgenomen bedragen (gebaseerd op prijspeil 2020) zijn indicatief en heeft Spinner & Langkous op basis van ervaring ingeschat. In de volgende fase worden offertes opgevraagd en kan een meer gespecificeerde begroting worden opgesteld.

AANVULLENDE FINANCIËLE
ZAKEN

Aanvullend op de gepresenteerde grove begroting stelt Spinner & Langkous de volgende zaken vast die bij de realisatie van de transformatie aandacht behoeven:

→ In het rapport van Studio Louter werd de structurele subsidie vastgesteld op €370.000/390.000 en aanvullend een beheervergoeding (66K). De gemeente heeft deze 66K (nog) niet meegenomen in de structurele subsidie. Wanneer dit niet gecorrigeerd wordt, heeft dit nadelige invloed op

ONDERDELEN TRANSITIE MUSEUM BROEKERVEILING

Bedrag in € (ex btw)

Nieuwe vaste tentoonstelling Entreegebouw	€ 350.000
Nieuwe vaste tentoonstelling lighallen	€ 400.000
Verbouwing lighallen tbv horeca en tentoonstellingen	€ 900.000
Aanpassing gebouwen divers	€ 170.000
Herinrichting buitenterrein	€ 150.000
Aanschaf fluisterbootjes (gerealiseerd)	€ 225.000
Gesloten rondvaartboot (gerealiseerd)	€ 490.000
Onderhoud Entreegebouw (gerealiseerd)	€ 180.000
Kwartiermaker/adviseurs (gerealiseerd)	€ 100.000
Extra marketing/communicatie	€ 100.000
Begeleiding (bouw & conceptbewaking) realisatie tentoonstellingen	€ 175.000
Subtotaal	€ 3.240.000
Onvoorzien 10%	€ 324.000
Totaal	€ 3.564.000

de toekomstige exploitatie. Advies is om de structurele subsidie exploitatie met 66K (ook te indexeren) op te hogen.

- Spinner & Langkous heeft begrepen dat het nog niet is vastgesteld dat de totale structurele subsidie wordt geïndexeerd. Als dat zo blijft heeft dit invloed op de toekomstige exploitatie. Advies is om de structurele subsidie exploitatie inclusief de bovenstaande 66K te indexeren (peildatum 2020).
- De coronaperiode heeft ook dit museum financieel zwaar getroffen. Studio Louter had corona (zoals velen van ons) niet voorzien en heeft in de toekomstige exploitatie geen rekening gehouden met het terugbetalen van NOW-schuld (125K) en de gemeentelijke Covidlening (375K) aan het museum. Hiervoor dient een aparte regeling getroffen te worden die niet drukt op de exploitatiebegroting.
- Het relatief kleine team van Museum BroekerVeiling krijgt veel voor elkaar en staat op de drempel van een nieuwe fase. Groei is het woord dat de komende jaren centraal zal

staan: qua bezoekersaantallen, qua tentoonstellingen, het verwerven van inkomsten, marketinginspanningen, bezoek van scholen enzovoort. Het zal alle hens aan denk worden voor de (nieuwe) medewerkers om hun taken uit te voeren en de adviezen en aanbevelingen die in dit boekwerk zijn vastgelegd te verwezenlijken. Om in deze roerige periode overzicht te houden en de koers in de gaten te houden, adviseren de kwartiermakers om voor de periode 2023 – 2026 1) een projectleider verbouwing aan te stellen en 2) een projectleider in te schakelen om de museale koers te bewaken en de realisatie van de permanente tentoonstelling binnen de gestelde kaders te realiseren (eventueel door derden).

PLANNING

De integrale planning zal in de komende fase nader worden uitgewerkt met als belangrijkste randvoorwaarde dat de transitie eind 2027 volledig is gerealiseerd. Met betrekking tot de planning van de permanente deeltentoonstellingen en de horeca spelen we in op de behoefte van het museum om iedere keer weer iets

nieuws te presenteren en daardoor actueel te blijven bij het publiek. Dat toont het volgende overzicht op met betrekking tot de werkzaamheden voor de permanente deeltentoonstellingen.

DOELSTELLINGEN

Op basis van de aangescherpte visie, de museale formule en de voorziene ingrepen die passen binnen de nog te indexerende financiële impuls van de gemeente Dijk en Waard, streeft Museum BroekerVeiling ernaar om in 2027:

- 75.000 bezoekers per jaar te trekken, te ontvangen en een goede beleving mee te geven.
- De collectie op een goede manier en volgens de normen van de Museumvereniging te onderhouden, uit te breiden en daar waar nodig af te stoten.
- Jaarlijks minimaal één sterke (tijdelijke) museale tentoonstelling te realiseren.
- Een aantrekkelijk, doorlopend programma (grote en kleine evenementen) op te tuigen en te vermarkten.
- Een sterk en passend educatief programma binnen en buiten de muren van Museum BroekerVeiling te realiseren.
- De huidige verbindings- en ontmoetingsfunctie voor de inwoners van Dijk en Waard verder uit te breiden.

ACHTERGROND EN AANLEIDING

INLEIDING

Museum BroekerVeiling en de gemeente Dijk en Waard (voorheen de gemeenten Langedijk en Heerhugowaard, per 1 januari 2022 bestuurlijk gefuseerd), willen het aan deze regio verbonden, unieke verhaal van het *Rijk der Duizend Eilanden* niet verloren laten gaan. De herinnering wordt onder meer levend gehouden door het historische veilinggebouw en de markante lighallen van het museum. Het unieke erfgoed – betekenisvol en bindend DNA van het gebied – moet een duurzame en waardevolle plek krijgen in de nieuwe gemeente. Museum BroekerVeiling ligt in het hart van die nieuwe gemeente en is hoeder van die cultuurhistorische geschiedenis.

Om dit verhaal blijvend aantrekkelijk uit te dragen voor een steeds breder publiek, is Museum BroekerVeiling op zoek naar een duidelijk onderscheidend profiel en toekomstbestendig verhaal, dat zij de komende jaren kan uitdragen aan de hand van een permanente opstelling, tijdelijke tentoonstellingen, programmering en educatie (met een organisatie die geëquipeerd is om de ambities blijvend te realiseren). Om dat mogelijk te maken is op 5 juli 2022 het raadsbesluit (zie bijlage 1) genomen om het museum de financiële steun te geven die nodig is om deze ambities te realiseren.

Het genomen raadsbesluit is niet uit de lucht komen vallen. Het is het resultaat van een lang en zorgvuldig doorlopen traject, waarbij vanaf 2015 is gewerkt aan het maken van plannen en de uitvoering ervan. Eind 2020 hebben de gemeente Langedijk en het museum aan Studio Louter, MUST Stedenbouw en de Wolff Groep

opdracht gegeven een toekomstvisie te maken. Deze visie bestaat uit een inhoudelijk verhaal en een museaal concept (zie bijlage 2). De (financiële) uitwerking en operationalisering ervan is daarna door Berenschot uitgevoerd. Op basis van het rapport ('Verfijningsonderzoek toekomst Museum BroekerVeiling' (opgeleverd door Berenschot – 13 april 2022, zie bijlage 3) is het eerder genoemde raadsbesluit genomen. De gemeenteraad heeft het besluit genomen om te opteren voor scenario 3: museum als verrijking (zie rapport Berenschot), waarbij zij heeft besloten de uitvoering van de visie op te knippen in twee fases¹:

Fase 1) De basis op orde → Scenario 2 is daarbij het uitgangspunt voor de stappen die de komende 2 jaar gezet worden.

Fase 2) Het museum als verrijking → Scenario 3 is daarbij het uitgangspunt om het ambitieniveau stap voor stap (indicatief 2024 t/m 2026) verder op te schroeven.

Het beoogde effect van deze impuls is dat er op termijn een lokaal verankerd toekomstbestendig museum met regionale aantrekkingskracht ontstaat, waar het verhaal verteld wordt over de lange traditie van innovatie door de tuinders in het Rijk der Duizend Eilanden. Een museum waar de focus in de bedrijfsvoering ligt op het vertellen van het museale verhaal, op een manier die voldoende bezoekers trekt om een professionele organisatie draaiende te houden. Een open, modern museum waar de verhalen van toen vandaag tot leven komen. Het museum speelt daarmee een grote rol in de identi-

teit van de gemeente Dijk en Waard en is een belangrijke publiekstrekker.

ACHTERLIGGENDE DOELEN INVESTERING IN MUSEUM BROEKERVEILING

Het idee om het verhaal van het Rijk der Duizend Eilanden en Museum BroekerVeiling te behouden staat niet op zichzelf. Een viertal achterliggende strategische doelstellingen ligt hieraan ten grondslag:

→ Het Oosterdelgebied is hét cultureel historische erfgoed van de nieuwe gemeente Dijk en Waard. Het museum draagt dit verhaal uit en verbindt het aan de hedendaagse innovatie in de tuinbouw. Het museum vormt daarmee mede de identiteit van de nieuwe gemeente. Een onderscheidend en eigentijds museum draagt bij aan de **aantrekkingskracht van de gemeente op bezoekers en toeristen**.

→ Een museum is er niet alleen voor bezoekers van buitenaf, maar ook voor bewoners. De randprogrammering zorgt voor **lokale verankering**. Het museum(terrein) biedt een laagdrempelige ontmoetingsplek, tal van mogelijkheden voor vrijwilligerswerk en dagbesteding. Dit draagt bij aan het gevoel van saamhorigheid bij bewoners. Zo kan het museum de **maatschappelijke functie** optimaal invullen.

→ Het museum speelt een **centrale rol in diverse herontwikkelingsplannen van de**

¹De praktijk heeft uitgewezen dat deze fases wat in elkaar overlopen en dat de groei in bezoekersaantallen (verwacht 2023 60.000) het museum dwingt om bepaalde infrastructuurle ingrepen naar voren te trekken om verdere groei van het museum te kunnen borgen.

nieuwe gemeente, met name wat betreft de Kanaalzone (Grenzeloos Dijk en Waard). Het museum ligt in het hart van de nieuwe gemeente en kan letterlijk en figuurlijk een brug slaan tussen Langedijk en Heerhugowaard. Investerings in het museum, het museumterrein en het Oosterdelgebied zijn daarmee óók een investering in de bredere gebiedsontwikkeling.

→ De groei van het bezoekersaantal **vergroot het economische rendement** van het museum. Studies wijzen uit dat een goede culturele infrastructuur een positief effect heeft op de vastgoedwaarde, op de aanwezigheid van horeca en diversiteit van het winkel-aanbod. Een kwalitatief en onderscheidend museum trekt publiek dat naast het museumbezoek andere bestedingen doet in de stad. Zo kunnen ook andere bedrijven en organisaties, zoals het Poldermuseum, meeliften op het bereik en de aantrekkingskracht van het museum².

De Kwartiermakers hebben het afgelopen half jaar – voortbordurend op de bestaande rapporten – in gesprek met het museum en alle stakeholders deze eindrapportage opgesteld. Na het opleveren van deze rapportage, wordt dit plan uitgevoerd en zal worden aangevangen met de (bouwkundige) ingrepen om het vlekkenplan te realiseren (onder andere het realiseren van de permanente tentoonstelling(en)).

² Het is hierbij wel zaak om – als dit hard gemaakt moet worden – een 0-meting uit te laten voeren.

WIE ZIJN WE

Museum BroekerVeiling heeft een enorme impuls gekregen om achterstallig onderhoud weg te werken én de toekomst voor het museum uit te stippelen. Dit is een zogeheten 'once in a lifetime opportunity' om het in één keer goed te doen en het museum écht te laten 'kloppen'. Dat betekent dat we bij het begin moeten beginnen en de vraag moeten beantwoorden waar het museum voor staat en gaat. Welk verhaal wil Museum BroekerVeiling vertellen? In het volgende hoofdstuk nemen we de lezer mee in welke bouwstenen er voor de visie gebruikt zijn, hoe de visie zich vertaalt in een missie en hoe het museum denkt deze missie te realiseren.

BOUWSTENEN VISIE

Externe trends en ontwikkelingen:

- Toekomstbestendig leven (People/Planet/Profit) staat onder druk. Mens en natuur zullen ook in de gemeente Dijk en Waard een nieuwe balans moeten vinden.
- Verbeeldingskracht en een open houding is nodig om tot innovatieve oplossingen en ontwikkelingen te komen.
- Een 'neutrale' plek (third place) waar bezoekers 'gevalideerde' informatie tot zich kunnen nemen en 'veilig' met elkaar in gesprek kunnen gaan, zorgt voor een positieve impuls op het bovenstaande.

Bestaansrecht Museum BroekerVeiling (hierna: MBV), ook wel USP's (Unique Selling Points)

- Het Oosterdelgebied is het enige overgebleven stukje Nederland van voor de ruilverkaveling met kleine door de mens opgehoogde 'groente-eilandjes'.

- De oudste groentedoorvaarveiling ter wereld & veilen bij afslag (groente) is hier ontstaan.
- Het gebied is onlosmakelijk verbonden met het museum, het museum kan daarom alleen hier staan en is daarmee het kloppend hart van het Rijk der Duizend Eilanden.

Relevantie MBV

- Museum BroekerVeiling is exponent en ultieme drager van het DNA van het gebied: ondernemerschap, nuchterheid, omgaan met water, handelen, traditie & innovatie, meedoen en ontmoeting zijn onderdelen van dat DNA.
- Bouwen aan de toekomst: uitdagingen en oplossingen van vroeger bieden inspiratie voor nu en later (duurzaamheid, kleinschaligheid, groente, waterkwaliteit, inklinken bodem etc.).
- Lokale verbondenheid & trots: Museum BroekerVeiling is de plek voor ontmoeting en verbinding, hier vinden we onze gemeenschappelijk wortels.

Wat heeft MBV te bieden

- MBV – gelegen hartje Dijk en Waard – is met haar unieke historie de plek die verbindings-, verbeeldings- en experimenteerkracht kan bieden.
- MBV is daarmee een open en neutrale plek waar traditie van innovatie door de huidige en toekomstige generaties voortgezet kan worden.

Wat wil MBV doen:

- Bezoekers (vrijwilligers, bewoners, organisaties, toeristen, dagjesmensen, scholieren)

- door middel van doen, ervaren en experimenteren 'verliefd' laten worden op het museum en gebied; vanuit de gedachte dat waar je verliefd op bent, je wilt beschermen.
- Bezoekers bij elkaar brengen en inspireren, laten proeven, verwonderen en experimenteren rondom het duurzaam verbouwen en verhandelen van groente en alles wat daarbij komt kijken.
- Iedereen uitdagen om positieve impact te maken om het gebied met elkaar te behouden voor toekomstige generaties.

VISIE (LANG) MUSEUM BROEKERVEILING 2023 - 2028

Klimaatverandering, biodiversiteit, duurzaamheid, gezondheid, waterhuishouding, voedsel en innovatie. Het zijn grote – met elkaar verbonden - thema's die iedereen overal raken. Ook in de van oorsprong waterrijke, agrarische en innovatieve gemeente Dijk en Waard komen deze thema's terug. Bredere ontwikkelingen dwingen ons om op een andere, slimmere manier om te gaan met onze kwetsbare omgeving om dit prachtige gebied, met haar bijzondere geschiedenis, op een goede manier achter te laten voor onze (klein)kinderen. Daar hebben we verbeeldingskracht en een open houding voor nodig en moeten we leren van elkaar, experimenteren, creatief zijn en fouten durven maken. Om op z'n Dijk en Waards te spreken – we moeten op onze bek durven gaan, om tot innovatieve ontwikkelingen te komen.

Museum BroekerVeiling is de plek die verbindings- en verbeeldingskracht kan bieden. Want

zij is het hart van de gemeente Dijk en Waard. Zij was en is de plek om elkaar te ontmoeten, te handelen, om van gedachten te wisselen, te experimenteren en geïnspireerd te raken. De BroekerVeiling is het hart waar het water – als drager van bouwstoffen – doorheen stroomt. Geoogste groente erin, verhandelde groente eruit. De BroekerVeiling verbond en verbindt het gebied aan de mensen. Het museum is daarmee de ultieme drager van het DNA van het gebied en haar bewoners. Daarom vertelt Museum BroekerVeiling het ontstaansverhaal van dit gebied. Hoe de oorspronkelijke bewoners het gebied ontgonnen, de strijd en het verbond met het water aangingen, zich aanpasten aan de omstandigheden, adaptief en innovatief waren. En hoe zij vanaf 1875 – toen er een grote voedselcrisis was – zich op spectaculaire wijze ontwikkelde tot de koolschuur van Europa. Het is daarbij niet alleen leuk, maar ook leerzaam om te zien hoe ze het vroeger aanpakten. We kunnen er lessen uit trekken hoe we het juist wel of niet aan willen pakken. De uitdagingen en oplossingen van toen zijn een inspiratiebron voor nu. Museum BroekerVeiling wil aan de hand van de collectie, via de permanente tentoonstelling en tijdelijke (digitale) exposities (op locatie) de verhalen van vroeger, van nu en over de toekomst van dit gebied vertellen. Ze wil je trots en verliefd maken op de BroekerVeiling – de oudste doorvaargroenteveiling ter wereld – en de rijkdom die het gebied biedt: historie, groente en een uniek stuk cultuurgebied.

Museum BroekerVeiling gelooft erin dat zij haar natuurlijke rol van verbinder en ontmoetingsplek met verbeeldingskracht verder kan uitbreiden en wil als proeftuin fungeren voor haar bezoekers. Zij wil verschillende bloedgroepen, vanuit Langedijk, Heerhugowaard en ver daarbuiten bij elkaar brengen en in de breedste zin laten proeven aan het gebied. Om te laten zien hoe mooi en groen het is en hoe je fysiek opknapt van ademruimte, uitzicht en natuur. Ze wil je laten proeven van de groente die nog steeds in de directe omgeving wordt gekweekt.

Laten ervaren en verwonderen hoe lekker en gezond die is en hoe innovatief deze groente tegenwoordig wordt verbouwd. Kortom: een traditie van innovatie die de huidige generatie voortzet. Tenslotte wil ze een andere kijk op de toekomst bieden en je daarbij uitdagen om zelf positieve impact te maken, om het gebied met elkaar te behouden voor toekomstige generaties.

VISIE (INGEDIKT)

Museum BroekerVeiling, gelegen in het hart van de gemeente Dijk en Waard, gelooft erin dat zij met haar unieke historie haar oorspronkelijke rol van verbinding- en ontmoetingsplek verder kan uitbreiden. Zij wil bezoekers inspireren met haar indrukwekkende collectie en historie, hen laten verwonderen en laten genieten van het Rijk der Duizend Eilanden en fungeren als proeftuin voor het duurzaam verbouwen en verhandelen van groente en alles wat daarbij komt kijken. We willen bezoekers uitdagen om zelf positieve impact te maken om het gebied te behouden voor de toekomst. Hiermee wordt de traditie van innovatie voortgezet door huidige en toekomstige generaties.

VISIE (INGEDIKT EN INGEKOOKT)

Museum BroekerVeiling heeft als visie dat zij de spiegel van het gebied voor haar inwoners wil zijn.

MISSIE (LANG) MUSEUM BROEKERVEILING 2023 - 2028

Museum BroekerVeiling heeft de missie om haar erfgoed te beschermen en te ontsluiten. Met het erfgoed bedoelen we: de eigen collectie, waaronder niet te vergeten de monumentale behuizing, de lighallen en het veilinglokaal.

Museum BroekerVeiling streeft ernaar om in 2027 75.000 bezoekers te trekken, waarvan 15.000 scholieren, 15.000 bewoners uit de regio, 15.000 toeristen en 30.000 bezoekers uit eigen

land. We willen dat bezoekers die naar Museum BroekerVeiling komen en de stakeholders die aan het museum verbonden zijn het museum gemiddeld waarderen met minimaal een 7,5. Museum BroekerVeiling wordt door haar bezoekers en stakeholders geroemd om:

- De beleving en zintuiglijke ervaring: o.a. veilen, varen, proeven, experimenteren.
- Het dagje uit: het museum is meer dan 'een uurtje museum', omdat het museum, het museumterrein en het Oosterdelgebied zo veel te bieden hebben.
- Vernieuwende verdieping: het museum is behalve leuk ook leerzaam én iedere keer net anders. De tijdelijke thema's – te ervaren in de tijdelijke exposities en programmering – dragen daaraan bij en maken bezoekers en stakeholders wijzer over hun toekomst en de impact die ze daar zelf op kunnen maken.

Aanvullend is de ambitie van het museum om de komende vijf jaar de betekenisvolle plekken in de directe omgeving van het museum (o.a. het betaalkantoor, de werf, de sluis, de molen) verder te betrekken bij het vertellen van het verhaal van Museum BroekerVeiling. Ook wil zij de komende vijf jaar verder inzetten op het beleefbaar maken van het Oosterdelgebied.

MISSIE (INGEDIKT)

Museum BroekerVeiling heeft de missie om haar erfgoed te beschermen en te ontsluiten en streeft ernaar om in 2027 75.000 bezoekers te trekken die het museum gemiddeld waarderen met minimaal een 7,5. Specifiek wordt Museum BroekerVeiling door bezoekers en stakeholders geroemd om de beleving en zintuiglijke ervaring (o.a. veilen, varen, proeven, experimenteren), het leuke dagje uit (ontdekken van de omgeving en het Rijk der Duizend Eilanden) en de verdieping (tijdelijke exposities en programmering) over het duurzaam verbouwen en verhandelen van groente en alles wat daarbij komt kijken.

MISSIE (INGEDIKT EN INGEKOOKT)

Museum BroekerVeiling heeft als missie om haar erfgoed blijvend te bewaren en betekenisvol en beleefbaar te ontsluiten.

DE MISSIE VERDER ONTLEED NAAR KERNACTIVITEITEN

Museum BroekerVeiling heeft de missie als volgt ontleed en streeft ernaar om in 2027:

- 75.000 bezoekers per jaar te trekken, te ontvangen en een goede beleving mee te geven;
- De collectie op een goede manier en volgens de normen van de Museumvereniging te onderhouden, uit te breiden en daar waar nodig af te stoten;
- Jaarlijks minimaal één sterke (tijdelijke) museale tentoonstelling te realiseren;
- Een aantrekkelijk, doorlopend programma (grote en kleine evenementen) op te tuigen en te vermarkten;
- Een sterk en passend educatief programma binnen en buiten de muren van Museum BroekerVeiling te realiseren;
- De huidige verbindings- en ontmoetingsfunctie voor de inwoners van Dijk en Waard verder uit te breiden.

KARAKTER & TONE OF VOICE MUSEUM BROEKERVEILING

Karakter

De bouwstenen van het karakter van Museum BroekerVeiling zijn de woorden en waarden die de kern, de ruggengraat, het karakter van het museum weerspiegelen. Daar zit natuurlijk overlap in met woorden die in de tone of voice worden genoemd. Het zijn de woorden waarmee je het museum direct associeert en de waarden waar je als museum in gelooft en doorleeft.

- Traditie & Innovatie (verleden, heden en toekomst)
- Groen & Groente (duurzaam)

- Doen & Beleven (experimenteren en verbeeldingskracht)
- Ontmoeten & Verbinden (maatschappelijk betrokken)
- Toegankelijk, Open & Eerlijk (welkom en recht door zee)

Tone of voice

Tone of voice is de wijze waarop je communiceert in woord, in beeld en gedrag (intern en extern). Het is daarmee een reflectie van het karakter van het (personeel van het) museum.

- Gastvrij en uitnodigend (gericht op contact maken, welkom laten voelen en faciliteren)
- Prikkelend en uitdagend (gericht op proberen en experimenteren)
- Persoonlijk (gericht op betrokkenheid en dialoog)

BRANDSTORY

Wat is een brandstory?

De brandstory is het merkverhaal van het museum. Het vertelt waar het museum vandaan komt, maar juist ook waar het naartoe wil. De missie en visie, het karakter en de tone of voice zitten in de brandstory verwerkt. De brandstory is nog geen marketingtekst, maar een kapstok en toetssteen om de toekomstige tentoonstellingen en activiteiten van het museum aan op te hangen en eenheid in uitingen te borgen.

PAY-OFF, CHAPEAU, MARKETING & COMMUNICATIEFORMULE

Een pay-off (soms ook wel slogan, tagline of slagzin genoemd) wordt vaak gebruikt als toevoeging op de bedrijfsnaam, ter verduidelijking van dienstverlening of de producten die worden verkocht. Dit zorgt voor een versterking van het merk. Als de pay-off op een logische manier voortvloeit uit de brandstory is het een soort sluitsteen. Een pay-off komt na of staat onder de bedrijfsnaam.

Pay off Museum BroekerVeiling

Omdat Museum BroekerVeiling voortkomt en onlosmakelijk is verbonden met het Rijk der Duizend Eilanden is het niet meer dan logisch dat de pay-off van Museum BroekerVeiling daarop geënt is. De pay-off waarvoor is gekozen:

Museum BroekerVeiling ~ Kloppend hart van het Rijk der Duizend Eilanden.

Deze pay-off klopt, maar wanneer je niet weet wat het Rijk der Duizend Eilanden is, komt de pay-off niet aan en verduidelijkt het niet. We kiezen er daarom voor om deze pay-off alleen te gebruiken wanneer het voor de ontvanger helder is wat het Rijk der Duizend Eilanden is (geboden door andere contextuele informatie).

Chapeau

Veel mensen kennen Museum BroekerVeiling en het Rijk der Duizend Eilanden nog niet. Daarom kiezen we ervoor om naast de bovenstaande pay-off in communicatiecampagnes een andere pay-off, of liever gezegd een chapeau, te gebruiken. Een chapeau staat boven de bedrijfsnaam en gebruiken we primair in de overkoepelende marketing & communicatie formule. De chapeau van Museum BroekerVeiling is: **Ontdek het bij Museum BroekerVeiling.** We kiezen ervoor om in deze chapeau het woord bij te gebruiken in plaats van in om:

- Te laten zien dat er veel buiten de vier muren van het museumgebouw gebeurt.
- De relatie tussen het museum en het gebied te benadrukken.

Marketing & Communicatieformule en gebruik chapeau

Omdat Museum BroekerVeiling echt een doen-beleef museum is, willen we hier in de marketing & communicatie uitingen op inspelen. Daarbij past het om in alle uitingen uitnodigend en activerend zijn.

- **Uitnodigend** vertaalt zich in het formuleren van vragen in de marketing & communicatie uitingen (in plaats van mensen gebieden

BRANDSTORY MUSEUM BROEKERVEILING

Wij zijn Museum BroekerVeiling. Kloppend hart van de waterrijke gemeen- te Dijk en Waard, de oudste groentedoorvaarveiling ter wereld, mede-schat- bewaarder van het **Rijk der 1000 Eilanden** en uitvalsbasis om het Ooster- delgebied te voet, per kano of fluisterboot te ontdekken. Wij zijn een doe-, experimenteer- en ervaringsmuseum waar je niet in een uurtje klaar bent. Hier koop je zelf groenten bij de veiling, ga je proeven van oude en nieuwe smaken en ontdek je al varende de verhalen die bij dit unieke stuk Neder- land horen.

Het gebied en daarmee ook het museum heeft een onlosmakelijke band met veen en water. Het vormt het landschap en haar bewoners, nog steeds. Lang geleden bestempelden de Romeinen deze plek als **onleefbaar moe- raslandschap** waar de zee vrij spel heeft. De bewoners lieten door hun volharding, nuchtere mentaliteit, samenwerking en boerenslimheid, deze regio uitgroeien tot koolschuur van Europa. Zij ontgonnen het veen, gingen de strijd en het verbond aan met het water, waren adaptief en innovatief en creëerden zelf het **Rijk der 1000 eilanden**. Hoe? Door met de hand vruchtba- re bagger vanaf de bodem van sloten te scheppen en daarmee hun groen- te-eilandjes op te hogen. Land uit water. Vruchtbare grond, ieder jaar weer. Deze vondst is de oorsprong en bestaansreden van de BroekerVeiling en vertelt veel over de identiteit van dit gebied en haar bewoners.

De BroekerVeiling – nog ver voordat ze een museum werd - was al veel meer dan een doorvaargroenteveiling. Het was en is het hart van de ge- meenschap. Geoogste groente erin, verhandelde groente eruit. Het klinkt zo simpel, maar de BroekerVeiling verbond en verbindt daarmee het gebied aan de mensen en andersom en is zo de ultieme drager van het DNA van het gebied en haar bewoners geworden. Dit is de reden waarom er zo veel vrijwilligers en vrienden zich verbonden voelen met het museum. Muse- um BroekerVeiling gelooft erin dat zij haar natuurlijke rol van verbinder en ontmoetingsplek verder kan uitbreiden. Zij wil bewoners, bezoekers, scholieren, studenten en samenwerkingspartners – van Langedijk, Heer- hugowaard en daarbuiten – bij elkaar brengen en laten proeven aan het museum én de omgeving.

Het museum wil laten zien hoe mooi en groen de gemeente Dijk en Waard ook is. Hoe je fysiek opknapt van die ademruimte, uitzicht en natuur. Daar- naast wil ze je laten proeven van de groenten die nog steeds in de directe omgeving worden gekweekt. Laten verwonderen over hoe lekker, gezond en innovatief die tegenwoordig worden verbouwd; een traditie van innova- tie die de huidige generatie voortzet. Tenslotte wil het museum je uitdagen om zelf positieve impact te maken om het gebied te behouden voor toe- komstige generaties. Want hoe je het wendt of keert, we zullen met elkaar op een andere, duurzamere, creatieve manier moeten omgaan met onze

kwetsbare omgeving. Daar hebben we een open houding en verbeeldings- kracht voor nodig. We willen de BroekerVeiling openstellen als positieve proeftuin. Een plek om te leren van elkaar, te experimenteren en fouten te maken. Want om op z'n Dijk en Waards te spreken – we moeten ook op de bek durven gaan, om tot nieuwe innovatieve ontwikkelingen te komen.

Ieder seizoen maakt het museum anders. Maar zomer, winter, herfst of len- te, het is altijd leuk om te komen. Om jouw bezoek aan de BroekerVeiling behalve leuk ook zo impactvol mogelijk te maken, laten we je de verha- len op allerlei zintuiglijke, interactieve manieren ervaren. Het veilen, het proeven van de heerlijke verse lokale groen(t)e lunch in ons restaurant **De Proeftuin**, de workshops op het museumterrein en het experimenteren met groenten en water in **Het Proeflab** zijn hier voorbeelden van. We presente- ren onze collectie – waaronder ook de tientallen schuiten, de monumentale lighallen en het karakteristieke veilinggebouw – dus op een niet-tradi- tionele wijze. We zetten onze objecten zo in dat het verhaal dat erachter schuilgaat tot leven komt.

En **last but not least**: je maakt je bezoek aan Museum BroekerVeiling pas echt compleet met een ontdekkingsstocht over het water. Daarom ga je **er varen**. En daarmee valt het kwartje van wat je in het museum hebt gezien pas echt. Je ontdekt de sporen van de geschiedenis in het heden; bij de molen, de sluis, de werf die allemaal in het verhaal van Museum Broeker- Veiling worden betrokken. Je verwondert je over het moois en inventiefs dat er op de eilanden te zien is en gebeurt. Je begrijpt en voelt waarom dit gebied bewaard moet blijven. Dit alles maakt Museum BroekerVeiling een plek waar je steeds terugkomt. Voor de vele activiteiten zoals de Streek- markt, de seizoensproeverijen of de BroekerVaart. Voor het varen. Voor de inspiratie. Voor de ontmoeting.

Of je nu toerist, bewoner of een bedrijf bent dat hier zijn of haar wortels heeft. Dit is een plek waar je mensen mee naartoe neemt, om te delen hoe mooi en wonderlijk dit gebied is. Een plek waar je kunt tijdreizen en waar het groen(t)e verhaal tot leven komt. Een plek die verbonden is met de loka- le gemeenschap en tegelijk verbinding legt ver over de grenzen van Dijk en Waard heen.

Museum BroekerVeiling

Kloppend hart van het Rijk der Duizend Eilanden

naar het museum te komen, willen we ze prikkelen en uitnodigen).

- **Activerend** vertaalt zich in de verwijzing naar activiteiten die te doen zijn bij Museum BroekerVeiling zoals varen, veilen en proeven. Deze activiteiten slaan weer terug op de kerninhoud en het bestaansrecht van het museum.

Dit levert de volgende voorbeelden (waar eindeloos op kan worden gevarieerd) op:

- Kan je varen in een museum? Ontdek het bij Museum BroekerVeiling
- Ken je 't geheim van het Rijk der Duizend Eilanden? Ontdek het bij Museum BroekerVeiling
- Hoeveel wormen zitten er in één m3 grond? Ontdek het bij Museum BroekerVeiling
- Hoe smaakt paarse bloemkool? Ontdek het bij Museum BroekerVeiling

IST NACH SOLL (VAN → NAAR)

Om het totaal aan beoogde veranderingen in een museum op hoofdlijnen samen te vatten, wordt in 'museumland' vaak het Ist nach Soll gebruikt. Wanneer we dit model toepassen op Museum BroekerVeiling, zal op basis van de vernieuwde missie, visie en de daarop gebaseerde brandstory het volgende veranderen:

- **Van** een museum dat door geld en personeelsgebrek noodgedwongen alleen met de korte-termijn-bril opereerde, **naar** een bestendig, financieel gezond museum met stijgende bezoekersaantallen, een duidelijke visie, bestaansrecht en (museale) koers.
- **Van** een museum over de werking van de veiling, **naar** een museum over de ontstaansgeschiedenis van de veiling in directe relatie met (het ontstaan van) het gebied. Hierdoor wordt het logisch dat er meer aandacht besteed wordt aan onderwerpen als onder andere grond en water, waarmee de verbinding met het nu kan worden gelegd.
- **Van** een museum over het verbouwen en veilen van groente, **naar** een interactieve proef-

tuin, waarbij we bezoekers willen laten ervaren hoe fascinerend en uitdagend het is om op een verantwoorde wijze groente te verbouwen.

- **Van** een museum over vroeger, **naar** een museum over vroeger met betekenis voor het nu, waarbij we de bezoekers uitdagen om zelf positieve impact te maken om het gebied te behouden voor de toekomst.

VOOR WIE IS HET MUSEUM?

Inleiding

Bij het inrichten van het museum is het belangrijk om voortdurend in het achterhoofd

te houden: voor wie doen we het (en voor wie doen we wat)? Wie willen en kunnen we naar het museum trekken? In het strategisch marketingplan wordt nader ingegaan op de keuze voor de doelgroepen en de wijze hoe die te betrekken. Daar wordt stilgestaan bij waar de grootste groeiruimte zit en hoe het potentieel is te realiseren. In dit eindrapport geven we slechts aan waarom we welke doelgroepen willen trekken. Op die manier kunnen we bij het tot stand komen van de nieuwe tentoonstellingen en activiteiten rekening houden hoe we de mensen die we willen trekken het best passende programma kunnen voorschotelen.

TAKE OUT

Bezoekers die het museum hebben bezocht moeten de essentie van het museum hebben herkend en (tot op zekere hoogte) kunnen reproduceren. Dit noemen wij de take out van de bezoeker; wat is blijven hangen. Museum BroekerVeiling wil dat de take out van de bezoeker bestaat uit een samenstelling van de volgende zinsneden:

"IK HAD NOG NOOIT GEHOORD VAN DE BROEKERVEILING EN HET RIJK DER DUIZEND EILANDEN. MAAR WAT EEN PLEK!"

"DE LIGHALLEN ZIJN ECHT PRACHTIG."

"DEZE PLEK EN DIT GEBIED MOETEN ECHT BEHOUDEN BLIJVEN. NIET ALLEEN OM DE WAARDE VAN HET VERLEDEN. MAAR OOK VANWEGE DE RELATIE MET ONZE TOEKOMST."

"WAT INDRUKWEKKEND HOE DEZE PLEK IS ONTSTAAN. WAT EEN GEVECHT TEGEN DE ELEMENTEN EN WAT EEN DOORZETTINGSVERMOGEN. WAT BIJZONDER EN DAT ZE HIER VANUIT EEN VRESELIJK MOERAS DE KOOLSCHUUR VAN EUROPA HEBBEN WETEN TE MAKEN."

"IK WIST NIET DAT GROENTEN ZO GEZOND EN LEKKER KONDEN ZIJN."

"WAT IS MUSEUM BROEKERVEILING EEN GAVE PLEK WAAR BEHALVE VEEL VALT TE ZIEN OOK VEEL VALT TE DOEN EN BELEVEN. HET VEILEN. VAREN. HET PROEVEN. HET KLOETEN."

"IK HEB NIET ALLES GEDAAN. IK KOM ZEKER TERUG EN RAAD HET AAN BIJ MIJN VRIENDEN EN FAMILIE."

DOELGROEPEN

Individuele bezoekers

Bewoners (directe omgeving) Dijk en Waard: gezinnen met kinderen

Het museum richt zich op de gezinnen met kinderen uit de directe buurt (straal 10 km). Dit komt voort vanuit de gedachte dat deze groep eenvoudig vaker kan komen (aantrekkelijk wisselend aanbod met o.a. Proeflab, evenementen en het Buitenterrein) en blijvend aan het museum kan worden verbonden. Het museum wordt op die manier verder lokaal verankerd.

Bewoners (directe omgeving) Dijk en Waard: mensen met inhoudelijke binding (40 – 80)

→ Het museum richt zich op de mensen die een inhoudelijke link hebben met het museum *vanuit het verleden*. Ze zijn zelf actief geweest in en rond de veiling of zijn de nazaten ervan. Het zijn bijvoorbeeld mensen die een agrarisch (groenten) beroep hebben (gehad), of actief waren bij het maken/repareren van akkerschuiten, gereedschap of op een andere manier betrokken waren met het reilen en zeilen van de veiling. Door ons op deze groep te richten behoudt het museum een grote trouwe schare aan bezoekers, maar ook vrijwilligers en vrienden.

→ Het museum richt zich op de mensen die een inhoudelijke link hebben met het museum *vanuit het nu en de toekomst*. Ze zijn actief op het gebied van duurzaamheid, willen de wereld een stukje beter maken voor hun (klein)kinderen en zijn actief bij goede doelen (flora en fauna). We focussen hierbij op hoogopgeleide mensen die mogelijk ook een inhoudelijke bijdrage willen leveren aan het museum, bijvoorbeeld in de randprogrammering. Door ons op deze groep te richten trekt het museum – naar verwacht – een nieuwe groep bezoekers aan die ook past bij het vernieuwde profiel van het museum.

Individuele bezoekers regio Dijk en Waard (straal 1 uur rijden):

→ Het museum richt zich op de gezinnen met kinderen uit de directe grotere regio. Dit zijn a) mensen die een dagje uit willen met de kinderen (mogelijk interessant om op de steden te targetten). Vaak zijn het b) ook vakantiegangers (in eigen land) en is het voor hen een leuk en leerzaam alternatief voor een pretpark of een dagje strand. Dit in het achterhoofd houdende is het belangrijk om te bepalen waar Museum BroekerVeiling zichtbaar is (bij andere musea, bibliotheken, vakantiepassen, online etc.). Door op deze groep te richten positioneert het museum zich goed in de 'belevings- en dagje uit' markt.

→ Het museum richt zich ook op de dagjesmensen zonder kinderen. Dit zijn a) de ondernemende 50+ ers die erop uitgaan om de regio te ontdekken. Maar ook zijn het b) veel vakantiegangers die een dagje op pad gaan. Deze groepen zijn goed te bereiken via campings, hotels, B&B's. Door op deze groep te richten positioneert het museum zich goed als 'echt leuk om te doen als je in de regio op vakantie bent'.

Groepen

Nationaal: het museum richt zich op groepen uit Nederland om meerdere redenen

→ Groepen 'tikken goed aan' voor de bezoekersaantallen. Daarbij is het doorverteleffect ook groot. Groepen bezoeken het museum vrijwel altijd in combinatie met een horecaarrangement en dit verhoogt de inkomstestroom.

→ Groepen zijn goed in te plannen en dat levert het museum voorspelbaarheid op in drukte en inkomsten.

→ Groepen gaan vaak via touroperators en leveren meerjarige cont(r)acten op (relatief weinig inspanning voor veel resultaat). Binnen Nederland zijn diverse personen/organisaties die groepsreizen/uitjes organiseren aan te wijzen. Denk hierbij aan hoofden P&O

van relevante bedrijven, brancheverenigingen, ministeries, Stichting de Zonnebloem etc.

Internationaal: het museum richt zich op groepen uit het buitenland om dezelfde redenen als hierboven. Hierbij is de relatie met touroperators, reisbureaus, vakantieorganisaties, 'ANWB's' in het buitenland etc. belangrijk om te benaderen.

Educatie

De jeugd heeft de toekomst. Dit is de belangrijkste reden om ons te richten op jongeren en jongvolwassenen. Zij maken op termijn in Nederland (en hier in de buurt) de dienst uit. Het museum wil helpen om Nederland een duwtje de goede kant op te geven. Tweede reden om ons te richten op een educatieve doelgroep is dat scholen en vervolgopleidingen bij uitstek goed in de 'schouderseizoenen' (november- maart) in te plannen zijn, waardoor het museum het hele jaar rond bezoek kan ontvangen. Museum de BroekerVeiling richt zich met Proeflab en Proeflab op Reis op zowel het primair onderwijs, voortgezet onderwijs als het MBO. Voor het HBO, WO en HOVO zal Museum de BroekerVeiling vanaf 2025 aantrekkelijk programma ontwikkelen. Het Museum richt zich met Proeflab en educatieactiviteiten 'in house' op scholen die zich in een straal van maximaal 1 uur rijden van het museum bevinden. Met het Proeflab op Reis richt het museum zich op scholen die zich juist aan de rand en buiten deze cirkel bevinden. Met het innovatieve karakter van Proeflab (op Reis) positioneert Museum BroekerVeiling zich als museum waar het leuk is om terug te komen met (groot) ouders.

Bedrijven

Het betrekken van bedrijven doen we om twee redenen:

- In de eerste plaats willen we relevante bedrijven naar Museum BroekerVeiling trekken omdat het voor hen een leuk en relevant bedrijfsuitje is. Het is in die zin een groep en groepen tellen goed mee voor de bezoekersaantallen. Tevens bezoeken bedrijven het museum vrijwel altijd in combinatie met een horecaarrangement en dit verhoogt de inkomstenstroom.
- Partnerships: met lokale en nationale relevante bedrijven, willen we partnerships sluiten. We sluiten partnerships over meer dimensies dan alleen geld. Denk hierbij ook aan het brengen van inhoudelijke kennis voor (tijdelijke) tentoonstellingen, debatten, lezingen etc. Ook vinden we het interessant in relatie tot materiaal, menskracht, marketingpower en associatievermogen (wederzijdse communicatie). Last but not least willen we onze partners ook een clubhuis bieden (extra inkomsten en bezoekers).

Vrienden & Vrijwilligers

De ruim 900 vrienden en 200 vrijwilligers worden als *last but not least* genoemd. De *vrijwilligers* vormen bij Museum BroekerVeiling de harde kern. Zonder hen kan het museum niet functioneren. Zij zorgen voor het beheer, bezorging van De Grote Klok, ze bemannen de receptie, veilen, varen....Wat doen ze niet? Het is belangrijk om de vrijwilligers te behouden en tijdig nieuwe vrijwilligers aan te trekken en in te zetten bij de marketing en communicatie. In het vrijwilligersbeleid (toegevoegd in de bijlage IV) wordt hier nader op ingezoomd. Met betrekking tot de *vrienden* is het belangrijk hen ook te zien als marketing en communicatiekanaal. Zij zijn vaak vriend van Museum BroekerVeiling omdat ze een persoonlijke relatie hebben en weten Museum BroekerVeiling als ambassadeur goed te verkopen.

HOE ZIEN WE ERUIT?

Op basis van de geformuleerde missie, visie en brandstory is de brandidentity voor Museum BroekerVeiling bepaald. Onder de brandidentity verstaat Museum BroekerVeiling: het logo, de kleuren, vormtaal, typografie. Hoe het een en ander in de middelen kan worden vertaald is neergeslagen in het brandbook (zie bijlage V). Hieronder wordt de essentie van het brandbook beschreven

**MUSEUM BROEKER
VEILING**

**MUSEUM BROEKER
VEILING**

LOGO

Het logo van Museum BroekerVeiling beperkt zich tot een woordbeeld. De ruwe lijnvoering sluit aan bij de oorspronkelijk moeilijk te bewonen en te bewerken omgeving. Slechts met noeste arbeid, (ferme) handen uit de mouwen en doorzettingsvermogen heeft men uiteindelijk het land aan zich kunnen onderwerpen. De ruwe lijnvoering geeft aan dat dat niet van een glad leien dakje ging. Ook de afbreking van het woord 'BROEKERVEILING' en de ongelijke corpshoogte van de letters geven aan dat het niet makkelijk was maar dat er uiteindelijk wel een goede balans gevonden is.

AARDE

LUCHT

WATER

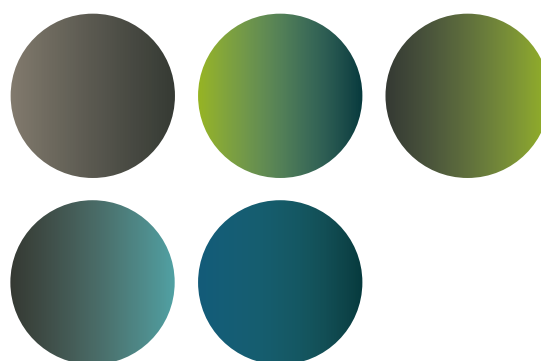
VUUR

GROEI

KLEURVERLOPEN

KLEUREN

De kleuren van Museum BroekerVeiling bestaan uit 5 series en zijn gebaseerd op de elementen: aarde, water, lucht en vuur. Samen zorgen zij vervolgens voor groei. Naast de volle kleuren kan er gebruik gemaakt worden van kleurverlopen. Deze zijn opgebouwd uit steeds twee volle kleuren. Voor evenementen en/of exposities is het te gebruiken kleurenpalet vrij.

**MUSEUM BROEKER
VEILING**

Het logo van Museum BroekerVeiling kent twee varianten: één met het woord 'MUSEUM' in een kader en één waarbij dat woord gewoon los staat. Het kader van het 'kader-logo' mag in principe elke gewenste huisstijl-kleur hebben, uiteraard passend bij de omgeving. De hoofdkleur is echter 'groe_i_03'. De letters 'MUSEUM' zijn ofwel wit ofwel hebben dezelfde kleur als de ondergrond. Wanneer voor het laatste wordt gekozen mag het kader geen kleur hebben en moet dan wit zijn.

TYPOGRAFIE

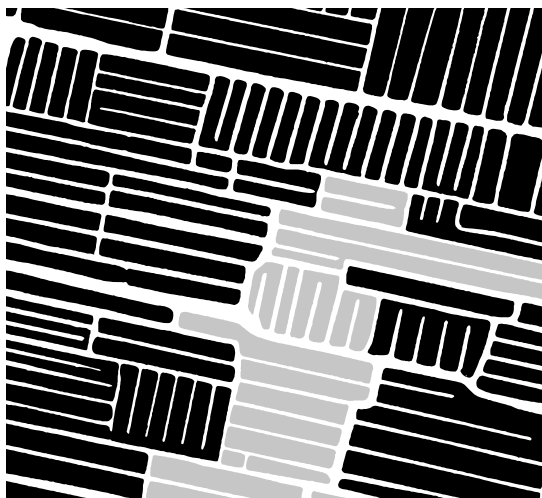
Het lettertype dat gebruikt is voor het logo is de Chancellor. Dit lettertype heeft het klassieke karakter dat aansluit bij de ornamenten op de luiken van het afmijnlokaal. Maar daarnaast heeft het ook het ruwe karakter dat aansluit bij de lettertypes die reeds gebruikt worden zoals de Forward, de Nexa en de Crafter. Deze lettertypes blijven we gebruiken. Behalve voor het logo wordt de Chancellor ook gebruikt voor

belangrijke teksten, titels van folders, hoofdstukaanduiding en belangrijke plekken bij signing en bewegwijzering.

Als bodytekst wordt de Roboto Serif gebruikt. Een gratis te downloaden font dat veel 'gewichten' kent. In het staatje op de volgende pagina wordt er een aantal weergegeven maar behalve dat er van elk gewicht ook een cursieve versie bestaat is er ook nog een aantal tussengewichten.

VORMTAAL: PRIMAIR BEELD

Een grafische weergave van het Rijk der Duizend Eilanden vorm het primaire beeld van Museum BroekerVeiling. Omdat het niet beschouwd mag worden als een realistische geografische weergave van de daadwerkelijke eilanden mag het beeld gedraaid worden, mogen delen eruit gebruikt worden en kunnen de huisstijlkleuren worden toegepast.

VORMTAAL: BEELDBEHANDELING

Museum BroekerVeiling beschikt over een rijk archief met historische beelden. Maar er is ook een (marketing)behoefte aan actueel beeld van het museum en haar bezoekers. Om in de verschillende soorten beelden consistentie te krijgen is er gekozen voor het vrijstaand maken van de beelden en het toevoegen van een witte (uitgeknippte) rand.

Hierdoor vallen historische beelden in zwart-wit of moderne beelden in kleur toch in dezelfde beeld-beleving.

VORMTAAL: SECUNDAIR BEELD

Naast het primaire beeld van de grafische weergave van het Rijk der Duizend Eilanden maken we gebruik van historische beelden uit eigen archief, beelden uit de Rijkscollectie van het Rijksmuseum, en modern 'marketing beeld'.

MASCOTTE

Voor de kids hebben we de eerste aanzet gemaakt om tot een Kids mascotte te komen. Een kool/knol met bladeren als wilde haren. De basis is nu nog een zwart-wit tekening. In een later stadium verdient het de voorkeur om een

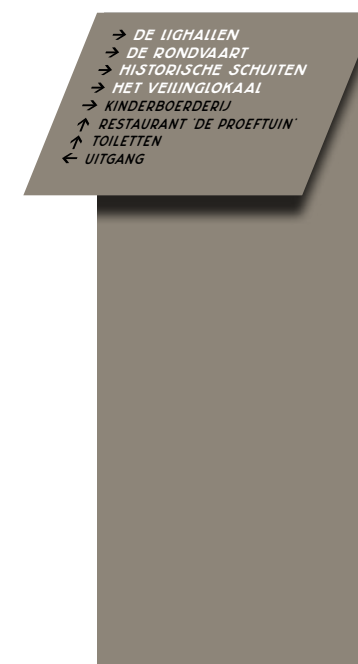
illustrator hiervoor in te schakelen die de Kids mascotte echt tot leven kan brengen.

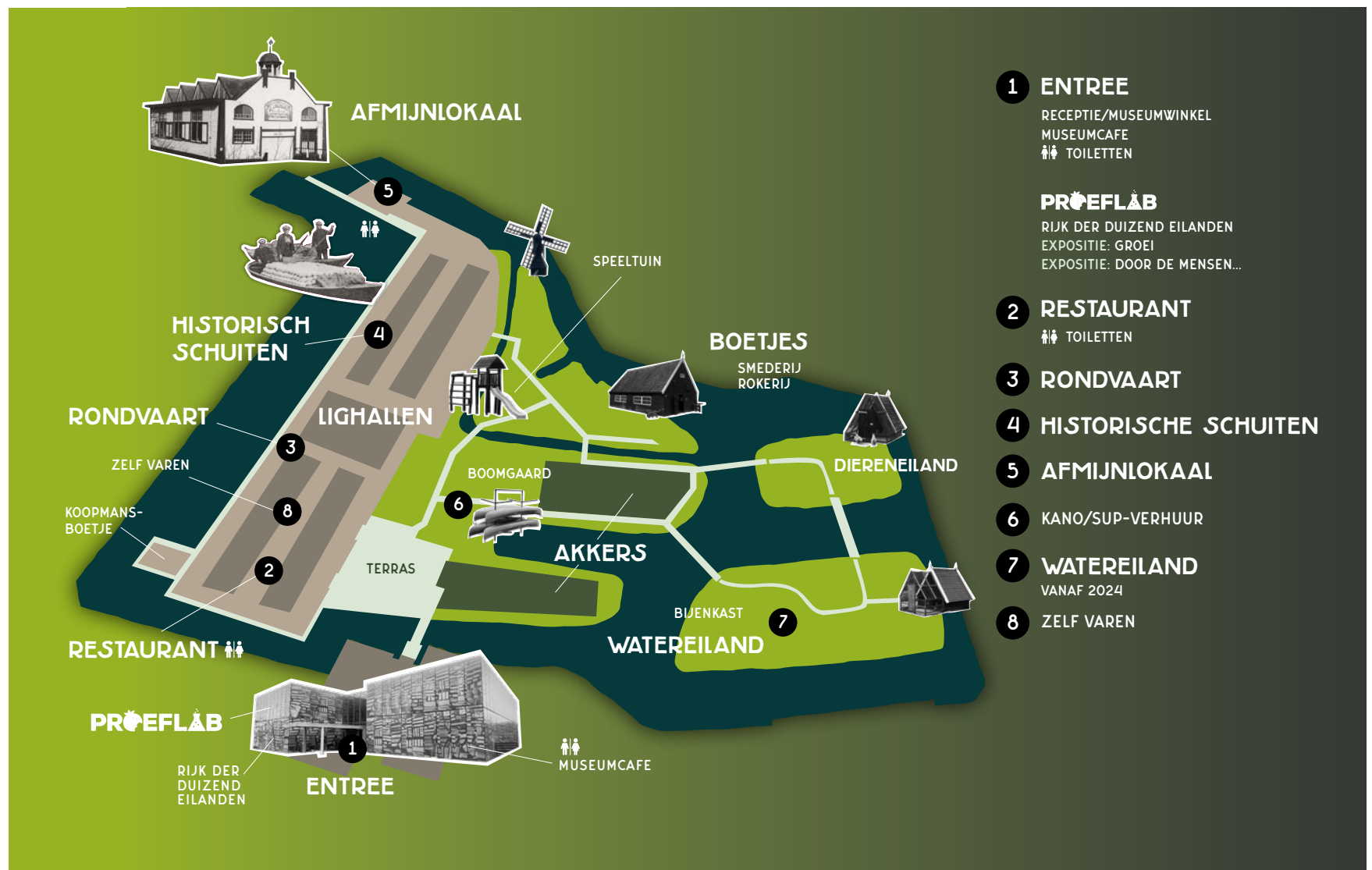
BEDRIJFSKLEDING

Om de medewerkers en vrijwilligers van Museum BroekerVeiling goed herkenbaar te laten zijn is er een collectie bedrijfskleding Museum BroekerVeiling ontwikkeld.

SIGNING EN BEWEGWIJZERING

Aan de buitenkant van het museum gaan we duidelijk aangeven dat Museum BroekerVeiling hier gevestigd. In hetzelfde lettertype als het logo geven we op de lighallen aan waar men het restaurant kan vinden en waar de entree naar de lighallen is. Voor de bewegwijzering binnen in het museum en het buitenterrein leggen een vaste stijl vast. We gebruiken een stalen plaat die onder een vaste hoek is gebogen. De platen krijgen allemaal eenzelfde kleur. Qua typografie gebruiken we het lettertype Chancellor voor de hoofdbestemmingen. Voor de meer algemene bestemmingen gebruiken we de Forward. Voor de aanduidingen gebruiken we een (eventueel gekleurde) pijl die de richting aangeeft.

INFORMATIEPANELEN

Dezelfde lijn als die voor de borden van de bewegwijzering zetten we door voor de informatieborden. We gebruiken hiervoor een stramien waarbij de ondergrond steeds bestaat uit een foto met daarover heen een semi-transparant kader met tekst. De exacte typografie hiervan volgt zodra de content hiervoor bepaald is.

PLATTEGROND

Een nieuwe plattegrond die als basis dient voor een nieuwe bezoekers-leaflet. Deze loopt nu mee in de nieuwe huisstijl qua kleur, beeld en typografie. Bovendien is de kijkrichting nu logischer, je begint in het entreegebouw en loopt

dan verder het buitengebied op en de lighallen in en door naar het afmijnlokaal. Het Watereiland en het Diereneiland zijn wel al ingetekend op deze plattegrond maar omdat er nog steeds aanpassingen gedaan worden aan het terrein zal de plattegrond ook geregeld moeten worden geüpdatet.

MUSEUMCAFE (KOPPIES TOID)

Het restaurant in het entreegebouw wordt aangepast. D.m.v. een vouwwand kan de ruimte verkleind worden. Hierdoor ontstaat er een intiemere voorruimte en een verhuurbare achterruimte. De voorruimte wordt omgebouwd tot 'Museumcafé' met de naam 'Koppies Toid'

MUSEUMCAFE KOPPIES TOID

en krijgt een modern 'barista-caféachtige-feel'. Het ontwikkelde logo ligt in lijn met de algemene huisstijl qua kleur en typografie. Voor de look & feel van het museumcafé gebruiken we de tekeningen uit de RijksCollectie van het Rijksmuseum.

Om een herkenbare stijl te geven aan de evenementen en expo-uitingen (posters, banners, advertenties) leggen we bepaalde herkenbare ontwerp-elementen vast. Hierbij ontwikkelen we geen totaal nieuwe stijl maar hebben we de bestaande uitingen geanalyseerd en borduren daarop voort bij toekomstige uitingen.

EVENEMENTBEELDEN

Kleuren worden gekozen uit het huisstijlkleuren palet. Er wordt gebruik gemaakt van grafische illustraties die meer als patroon gebruikt worden dan als key-image. Er wordt gebruik gemaakt van de lettertypes die zijn vastgelegd in dit brandbook.

EXPOBEELDEN

Kleurkeuze is vrij maar het verdient de voorkeur om te streven naar een kleurkeuze die aansluit op de huisstijlkleuren.

Lettertype is ook vrij maar aansluiten bij het 'rough' karakter van de huisstijl lettertypes is een vereiste. We kiezen bij expobeelden van Museum BroekerVeiling steeds voor een centraal geplaatst fotografische key-image. Een collage-achtige samenstelling hiervan heeft grote voorkeur. Net als bij de evenementbeelden kan er gebruik worden gemaakt van grafische illustraties die meer als patroon of 'strooigoed' worden gebruikt.

DE COLLECTIE

HERKOMST EN EIGENDOM COLLECTIE

De basis van de collectie wordt gevormd sinds 1973/74 door tuinbouwgereedschappen, veilingmateriaal en objecten die te maken hebben met de vaart (o.a. schuiten) en de scheepsbouw. Het topstuk van de collectie is het authentieke veilinggebouw, een Rijksmonument. De museumcollectie is sinds 1 januari 2003 eigendom van Stichting de Geestman. Stichting de Geestman biedt de collectie bestaanszekerheid. Het beheer van de collectie berust bij Museum BroekerVeiling. Het eigendom van het belangrijkste collectiestuk, het veilinggebouw, behoort bij de gemeente Langedijk. Naast de vaste collectie zijn er objecten die de status hebben van 'langdurige bruikleen' en toebehoren aan derden. Deze langdurige bruiklenen dienen ook naar de best mogelijke situatie te worden geconserveerd voor de toekomst.

AARD EN OMVANG VAN DE COLLECTIE

De collectie van Museum BroekerVeiling bestaat uit circa 1800 objecten. Dit is exclusief de fotocollectie en de archieven. Tot de collectie behoren voornamelijk gereedschappen ten behoeve van de tuinbouw (336), vaartuig gerelateerde objecten (300), scheepsbouw gerelateerde objecten (500), gereedschappen voor de visserij (96), objecten voor de zuurkoolfabricage (141), overige gereedschappen (70), veilingmaterialen (80), huishoudelijke objecten (50) en textiel (230). Al deze objecten zijn gedocumenteerd in Adlib. De bovenstaande inventarisatie is gemaakt in 2007. Hierna is niet bijgehouden

hoeveel objecten toegevoegd zijn aan de collectie. Deze gegevens geven dan ook een verouderd en incompleet beeld van de omvang van de collectie. Tijdens de jaarlijkse objectcontrole wordt een nieuwe schatting gemaakt en toegevoegd aan het beleid. De collectie is onderverdeeld in drie categorieën die bestaan uit een A, B en C categorie (gebaseerd op categorisering van MusiP³). Meer informatie over de collectie en het collectiebeleid is beschreven in het document collectiebeleid 2020 – 2025, opgenomen in de bijlage VI.

COLLECTIEBEHEER, ONDERZOEK EN ACTIEPUNTEN

Een gedeelte van de collectie is in 2009 opgeborgen in het nieuwe depot. Dit depot is geklimatiseerd. Hiermee is voor een groot gedeelte van de opgeslagen collectie een passende omgeving gecreëerd om de objecten zo goed mogelijk te kunnen behouden voor de toekomst. Ieder object in de collectie van het museum heeft een uniek inventarisnummer. Dit nummer is onlosmakelijk verbonden met het object en vormt de sleutel tot de identificatie van het voorwerp. Het inventarisnummer wordt op een reversibele manier aangebracht op het object middels de lak-inkt-lak-methode op een onopvallende plaats of met een zuurvrij label. Elk object wordt ingevoerd in het registratiesysteem Adlib. Hierin staan gegevens als: het inventarisnummer, de standplaats in het depot of de tentoonstellingsruimte, de toestand, een korte beschrijving, trefwoorden voor het object, de materiaalsoort en eventuele voorstelling (afbeelding), gegevens omtrent de

vervaardiging, afmetingen, verwervingsgegevens. Ook de naam van degene die het object heeft ingevoerd, wordt hier vermeld. Voor de terminologie wordt gebruikt gemaakt van een Thesaurus, op basis van Adlib en de oude registratiekaarten. Museum BroekerVeiling heeft de basisregistratie op orde op enkele gegevens na. Momenteel wordt ook de fotocollectie geïnventariseerd, beschreven en geregistreerd. Het is van belang dat de collectie beschikbaar wordt gesteld voor onderzoek. Hiervoor zou de collectie digitaal beschikbaar gemaakt moeten worden. Momenteel wordt de collectie alleen gebruikt binnen het museum in exposities en als educatiemateriaal.

ACTIEPUNTEN COLLECTIEBELEID

In het collectieplan 2020 wordt stilgestaan bij een aantal actiepunten voortkomend uit zorgen die geïdentificeerd zijn rondom het collectiebeheer. Conclusie is dat de situatie waarin de objecten zich bevinden voldoende, maar niet ideaal is. Daarnaast blijkt dat er weinig tot geen procedures zijn met betrekking tot het verantwoord beheren en conserveren van de collectie van het Museum BroekerVeiling. Uit het collectiebeleid zijn de volgende actiepunten naar voren gekomen:

- In het depot moeten sommige objecten een andere plek krijgen om de grootste risicofactoren te beperken.
- Chv-plan ontwikkelen zodat medewerkers van museum BroekerVeiling tijdens en na een calamiteit weten welke procedures

³ ICN, Handreiking voor het schrijven van een collectieplan. (Amsterdam 2008), 18-19.

gevolgd moeten worden. Zodat de kans op verdere schade verminderd kan worden.

- Een procedure ontwikkelen zodat in het museum gemonitord wordt naar onder andere insecten, schimmel, verontreiniging, etc.
- Procedure ontwikkelen voor het schoonmaken van de tentoonstellingszalen, depot en collectie.
- Afdekken van lichtgevoelige objecten in het depot en de textielexpositie in de lighallen.
- Procedure omgang met collectie ontwikkelen en implementeren bij de medewerkers.
- Tot slot is het van belang dat een expert de huidige situatie beoordeelt en op basis van dit advies het collectieplan voor de komende periode (na 2025, te starten in 2024) wordt geactualiseerd.

MUSEALE FORMULE & VLEKKENPLAN

MUSEALE FORMULE

De museale formule bepaalt de ‘flow’ in het museum en wordt gevormd door de centrale thema’s – de pijlers – uit de brandstory. Wanneer we de brandstory analyseren kunnen we een vijftal pijlers aanwijzen en per stuk uitdiepen. Deze moeten op een logische manier terugkomen in het museum en vormen de verhaallijn door het museum.

Een belangrijk uitgangspunt is dat de museale formule is ontwikkeld met in het achterhoofd de benoemde doelgroepen. Hierbij willen we met klem benoemen dat het belangrijk is dat voor zowel de individuele bezoeker, als voor groepen (die een rondleiding krijgen door het museum en niet alles kunnen bezoeken) helder moet zijn waar het museum over gaat. De essentie van het museum moet bij een bezoek bij iedereen blijven hangen (zie ook take out).

Speciale aandacht hebben we voor kinderen, voor wie een apart kinderspoor door het museum wordt ontwikkeld. Dat gaat verder dan een speurtocht. Iedere expositie wordt relevant en aantrekkelijk gemaakt voor kinderen (zonder ons van de volwassen doelgroep te verwijderen).

Het Rijk der Duizend Eilanden

De grootste verandering die het museum inhoudelijk zal doormaken, is dat we het niet meer alleen hebben over (het ontstaan) van de veiling, maar ook over (het ontstaan) van het gebied. Behalve dat de ontstaansgeschiedenis op zich interessant is en veel vertelt over de volhardendheid en innovativiteit van de

oorspronkelijke bewoners, zijn er interessante parallellen te trekken tussen toen en nu. Thema’s als bodemdaling, waterhuishouding, inspelen op veranderende omstandigheden; het zijn oude thema’s maar ook thema’s van nu.

We grijpen in het museum terug op het ontstaan van het gebied zodat we daarna op andere plekken in het museum de toekomst beet kunnen pakken. We starten dus met het vertellen van het verhaal van hoe een gebied waar een veenpakket van 3 meter lag, kon veranderen in een gebied dat nu ruim onder de zeespiegel ligt. Een verhaal over strijd tegen en met het water, stormen, wegspoelen van land en het heroveren van het land op het water. We laten zien hoe de groente-eilanden ontstonden en hoe dit gebied zich ontwikkelde tot de kool-schuur van Europa (en dat dat eigenlijk nog maar relatief kortgeleden was). We staan stil bij het ontstaan van het Rijk der Duizend Eilanden, omdat het de reden is dat de Langedijker Groentecentrale en tevens Museum BroekerVeiling op deze plek staat.

Groente verbouwen

Er werd (en wordt) hier heel veel groente verbouwd. Maar hoe deden ze dat (en hoe doen ze dat)? Wat was hun geheim? Waarom werkte het juist hier zo goed? Wat kunnen we leren van de oorspronkelijke tuinders. Wat betekende voor hen het leven met de seizoenen en wat betekent het voor het nu? Worstelen we met dezelfde vragen, of is het anno 2023 echt heel anders? Helpt de hedendaagse techniek om de opbrengst structureel en met respect voor mens en milieu te vergroten? Of plegen

we toch roofbouw? We zijn op zoek naar het systemische aspect en willen in Museum BroekerVeiling laten zien hoe lastig het is om grip te krijgen op het grote geheel, waarbij voor de bezoeker duidelijk wordt dat geen handeling zonder gevolgen blijft.

Groente verhandelen

Wanneer de groente – dankzij, maar vaak ook met strijd tegen de elementen – is geoogst, is het tijd om het te verhandelen. Dat gebeurt natuurlijk bij de veiling. Maar om bij de veiling te komen, moet er worden gevaren. De schuiten, het kloeten, het kool stapelen en uiteindelijk bij de veiling aankomen; het biedt een reservoir aan verhalen die verteld moeten worden. Waar we ook bij willen stilstaan is dat de BroekerVeiling veel meer was dan een veiling op het water. Het was een plek waar mensen samenkwamen, met elkaar concurreerden, maar vooral ook met elkaar samenwerkten. Het verhaal over de coöperaties – niet alleen die van de tuinders, maar ook die van de handelaren – komt hier aan bod. Ook de persoonlijke verhalen – het lief en leed dat hier werd gedeeld – komt in deze museumpijler aan bod.

Groente bereiden en eten

De explosieve groei van groenteteelt was het antwoord op de grote landbouwcrisis, de trek naar de stad en de behoefte aan tuinbouwproducten⁴ rond 1875. Het zorgde ook voor de ontwikkeling van nieuwe recepten, nieuwe wijzen van bereiden, bewaren en opslaan van groenten. Anno 2023 zijn groenten (nog steeds) hot. Op de hekgolf van de trends rond duurzaamheid en gezondheid wordt groente

⁴ O.a. p. 169 Droge Voeten op Vrije Grond – Henk Komen

omarmd en herontdekt. Want groenten zijn voedzaam, gezond en lekker. En we ontdekken steeds meer over groenten: over de heilzame werking, de vitaminen, de antioxidanten etc. In het museum besteden we aandacht aan deze thematiek, en we gaan ook proeven. Daarom wordt onder andere de horeca meer ingericht op het produceren en eten van groeten. Maar ook het (Reizend) Proeflab is natuurlijk ingericht op het experimenteren en proeven van groenten.

Behouden van het gebied

De laatste pijler van het museum gaat over 'het mensen in de actiestand' zetten om het gebied te behouden. We willen geen moralistisch museum zijn, dat je vertelt wat je wel en wat je niet moet doen. Wel willen we de bezoeker verliefd maken op het gebied, meenemen in de rijke historie en via de tijdelijke thema's – te ervaren in de tijdelijke exposities en programmering – wijzer maken over hun toekomst en de impact die ze daar zelf op kunnen maken. We zijn hierbij niet activistisch maar activerend.

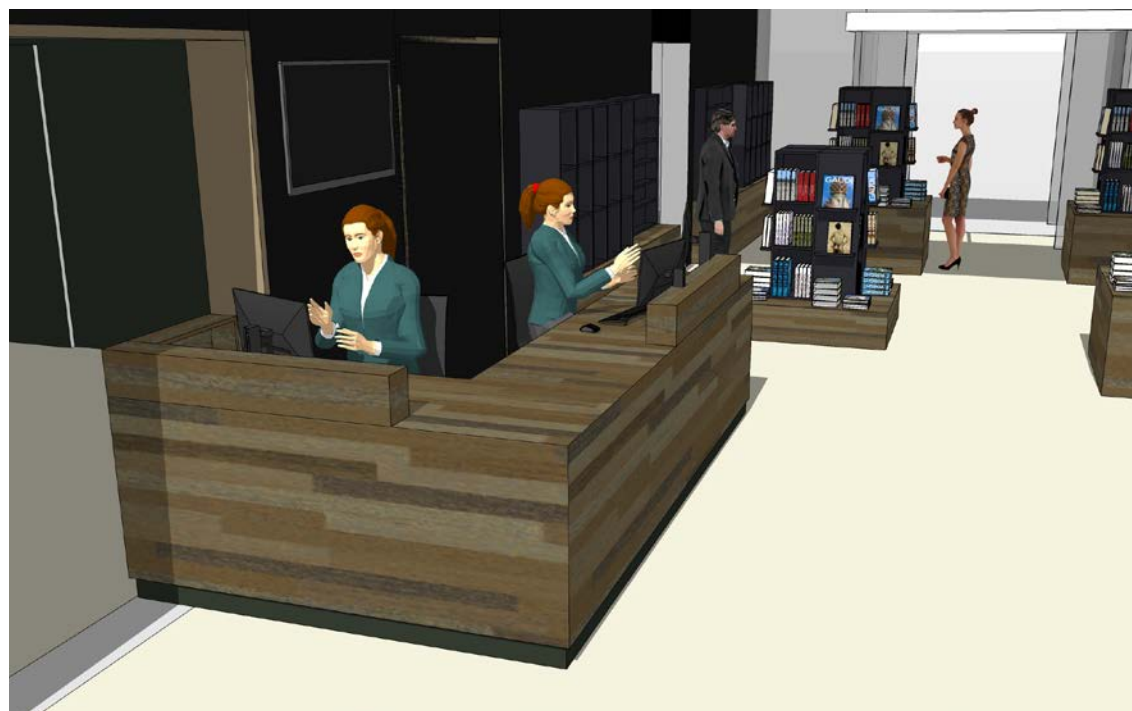
Doorsnijdend thema: de mensen

Het thema dat de vijf museumpijlers doorklieft is het thema mensen. Zonder de veilingmeesters, de schippers, de tuinders, de handelaren en vele, vele anderen waren er geen groente-eilanden of een veiling. Het is daarom dat we op veel verschillende plekken in het museum expliciet stilstaan bij de beroepen, de ambachten, de verhoudingen tussen mensen en de persoonlijkheden die schuilgaan achter de beroepen. Op diverse plekken in het museum en het buitenterrein laten we dit onderdeel van het materiële en immateriële erfgoed neerslaan.

VLEKKENPLAN

Over het vlekkenplan

Het vlekkenplan is de fysieke blauwdruk van het museum. Wat komt waar? De museale formule wordt *geplot* in de ruimte. Daarnaast krijgen in het vlekkenplan de andere functies

– o.a. horeca, vergaderruimtes, garderobe, kantoren – een eigen plek. In dit hoofdstuk worden vervolgens de ingrepen die op de verschillende plekken worden doorgevoerd beschreven en visuels getoond van het beoogde eindresultaat.

Over de tentoonstellingen

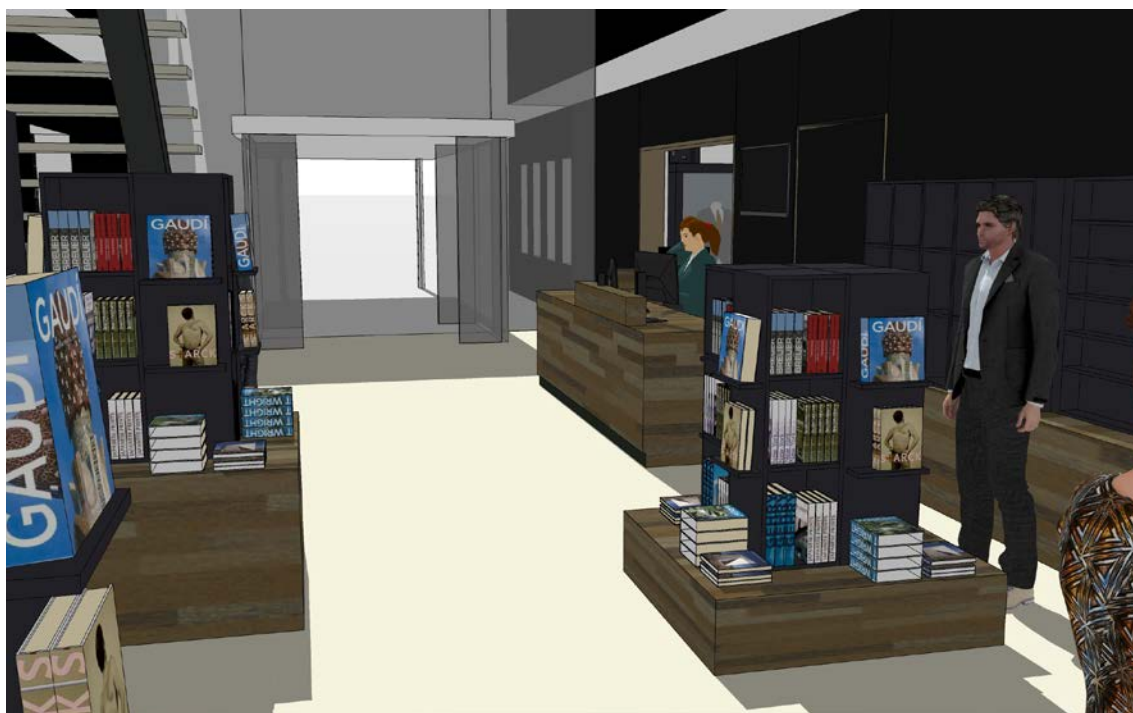
In het rapport van Berenschot is voorzien dat er één nieuwe permanente tentoonstelling in het museum zou moeten komen. De praktijk leert dat het voor de bezoeker meer 'oplevert' als de permanente tentoonstelling in delen wordt opgeknipt. Waarom? Het terrein van Museum BroekerVeiling is groot. De afstand die de bezoeker moet overbruggen om bij het 'heilige der heiligen', de veiling, aan te komen is groot. Om de spanningsboog van de bezoeker ook daadwerkelijk gespannen te kunnen houden, willen we op de reis die de bezoeker aflegt, meerdere momenten aanbrengen waar hij/zij iets leert, doet, ondergaat. De permanente tentoonstelling wordt daarom opgeknipt in 9 delen die zowel in het entreegebouw als in de lighallen, het afmijnlokaal en op het buitenterrein worden gepresenteerd.

Entree

Tot juli 2023 was de naam van het museum niet zichtbaar op het museum. Voor bezoekers die Museum BroekerVeiling nog niet kenden, was het niet meteen helder dat dit gebouw het museum betrof. In de zomer van 2023 is daarom gevelbelettering aan twee zijden van het entreegebouw van Museum BroekerVeiling aangebracht. In het verlengde van deze gevelbelettering stellen we voor om de entree te voorzien van meer zichtbare belettering zodat de bezoeker de entree beter weet te vinden. Tenslotte is het van de buitenkant van het museum niet duidelijk wat het actuele aanbod qua programma of tijdelijke tentoonstelling is. We stellen daarom voor om een informatiebord te plaatsten, waarbij in een oogopslag de programmering van het museum wordt getoond.

Balie & informatie

De balie is op dit moment midden in de ruimte geplaatst met het gezicht naar de entree toe. Dat zorgt ervoor dat er een zichtlijn ontstaat richting het buitenterrein en mensen geneigd zijn om in één keer door te lopen naar de buitenruimte en daarna naar de lighallen...zonder de tentoonstellingen te bezoeken. Door de balie

op een andere manier te positioneren wordt de zichtlijn verlegd en valt het oog op de tentoonstellingen. Hierdoor ontstaat de neiging – zeker wanneer er extra uitleg wordt gegeven en de tentoonstelling uitnodigend oogt – om de tentoonstelling wel te bezoeken. Bij de balie wordt aan de bezoeker de vernieuwde handout uitgereikt. Hierop staat wat waar in het museum is te vinden, zodat de bezoeker begrijpt waar hij/zij is en 'landt'. Aan de zijkant van de balie is een scherm geplaatst, waarop beelden en programmering gedraaid worden. Deze wijziging is in de winter 2023/2024 voorzien en wordt uitgevoerd door firma De Geus. De audiotour – die ook hier wordt uitgedeeld – is ook toe aan een update. Zowel inhoudelijk als systeemtechnisch moet de audiotour kloppend gemaakt worden (juiste nummer bij juiste object). In het museum zijn er drie verschillende manieren van informeren (in diverse talen): in de boot, in de veiling en in het museum. Het aflopen van het contract met de huidige leverancier van de audiotour (2025) is een logisch moment om de systeemkant op te pakken. De inhoudelijke kant verdient al eerder aandacht. Hier moet een apart project voor worden gemaakt en onder leiding van het hoofd publiek en presentatie bij

de vrijwilligers of een extern bureau worden ondergebracht.

Jassen, tassen, plassen

Er komen kluisjes waar mensen hun waardevolle spullen kunnen achterlaten. Tevens wordt de garderobe uitgebreid. De collectie West-Friese klederdracht wordt in een vitrine in contact gebracht met de garderobe. Hier krijgt deze collectie een logische plek. De toiletvoorzieningen voorzien in de groei van het aantal bezoekers en blijven zoals ze zijn. De wijzigingen met betrekking tot deze sectie zijn ook voorzien in de periode winter 2023/2024. Voor de realisatie hiervan worden meerdere partijen aangeschreven.

Museumshop

De museumshop is nu gesitueerd op een plek die in theorie goed zou kunnen werken; *exit thought the giftshop*. Maar in de praktijk staan de hekjes in de entreehal open waardoor de bezoekers aan de andere kant van de balie langs lopen en de shop missen. We creëren niet één grote shop, maar realiseren enkele 'eilanden' tussen de tentoonstellingen en de overgang naar buiten. De shop komt hiermee meer in het

zicht én zorgt voor een logische routing naar de tentoonstellingszalen op de begane grond. Deze wijziging is in de winter 2023/2024 voorzien. Voor de realisatie hiervan worden meerdere partijen aangeschreven.

Permanente tentoonstelling beneden rechts: introductie op het museum

Zoals eerder aangegeven in de museale formule zijn 'de mensen' het doorsnijdende element in het museum. Zonder mensen geen eilanden, zonder eilanden geen groente, zonder groente geen veiling en museum. Daarom willen we voor de bezoekers de eerste zaal een kennismaking laten zijn met de mensen en hun beroepen via portretten (fotografie en videografie). Hierbij is het belangrijk dat het niet alleen gaat over de 'knoestige' mannen, maar ook over hun (klein) kinderen en andere voor het gebied relevante personen. De portretten van deze mensen moeten voor een breed publiek aantrekkelijk zijn (ook voor kinderen) en juist niet alleen over het verleden gaan, maar ook over het heden en de toekomst. De verhalen zijn gekoppeld aan de thematiek van het museum. De verhalen zijn uitnodigend om het museum verder te gaan onderzoeken. De verhalen vertellen gezamenlijk het verhaal van het Rijk der Duizend Eilanden, over de samenhang tussen de mensen, het samenspel tussen natuur en mens, de dilemma's over werk en inkomsten versus opbrengst etc. Voor de realisatie van deze expositie worden meerdere partijen aangeschreven. De openingsdatum is voorzien in juni 2024.

Permanente tentoonstelling beneden links: ontstaan van het gebied

Waar vroeger het museum ging over het ervaren en beleven van de werk- en leefomstandigheden van tuinders en handelaren van de unieke groenteveiling en haar achterland, willen we nu meer nadruk leggen op het ontstaan van het gebied. Dat doen we onder meer met deze tentoonstelling. De bezoeker wordt in een onderdompelende film van 5 - 7 minuten (geprojecteerd op de muren van de zaal) in een razend tempo meegenomen van 2000 jaar ge-

leden tot het moment dat het Rijk der Duizend Eilanden op z'n hoogtepunt was. We starten in de periode toen dit gebied bedekt was met een veenpakket van 3 meter hoog. We kijken mee hoe het veen werd ontgonnen en er meer welvaart kwam. We zien de bodem zakken, het water stijgen. Via stormen zoals onder andere de St. Helenavloed en de Allerheiligenvloed zien we hoe het landschap verandert. We gaan via de inpoldering, via de grote voedselcrisis in 1875 naar de uiteindelijke vorm van het Rijk der Duizend Eilanden, waar de BroekerVeiling een belangrijke rol speelde. Het stuk waar de vaarpolder de rijpolder wordt, laten we niet zien. Die vraag hoe dat gebeurt, behandelen we op een andere plek in het museum, namelijk bij de permanente tentoonstelling 'De Veildag' in de lighallen. Voor de realisatie van deze expositie worden meerdere partijen aangeschreven. De openingsdatum is voorzien in juni 2024.

Permanente tentoonstelling boven links: Groei

Via de trap in de tentoonstellingszaal (rechts beneden), wordt de bezoeker naar boven geloodst. Hier komt de bezoeker terecht in de wondere wereld van de groei. Want, het blijft fascinerend hoe uit een zaadje een plant, een bloem, een vrucht en/of groente ontstaat. We besteden visueel aandacht aan het groeiproses, maar we focussen op optimalisatie en de systemische kant van groei. Hoe kan er uit hetzelfde stukje land meer opbrengst worden gerealiseerd? Groei van groei! We leren over de methoden, technieken en het experimenteren van de tuinders van vroeger. We zien hoe zij leefden met de seizoenen en hun grond op de vierkante millimeter écht kenden. We leven met hen mee in hun gevecht tegen/met de elementen, de insecten, de vogels...En we verbazen ons over de vernuftigheid, innovatieve vermogen, maar ook de ongezonde keuzes die ze maakten; bijvoorbeeld de gifspuit die ze rijkelijk hanteerden. We laten de bezoeker de parallellen tussen vroeger en nu ervaren. Want hoewel er veel is veranderd, blijft ook veel hetzelfde: hoe kweek je zoveel mogelijk mooie, gezonde groente(n), zonder dat je de grond uitput, het

slecht is voor de gezondheid of er een monocultuur ontstaat waardoor je kwetsbaar bent voor prijsschommelingen of een nieuwe schimmel. Waar liggen de grenzen aan groei? In deze tentoonstelling verbinden we het verleden nadrukkelijk aan het heden en de toekomst. Het is geen wonder dat deze tentoonstelling naast het Proeflab zit waar de jeugd experimenteert met groente en proeven! Voor de realisatie van deze expositie worden meerdere partijen aangeschreven. De openingsdatum is voorzien in juni 2026.

Permanente tentoonstelling boven rechts: Proeflab (en Proeflab op reis)

Proeflab is reeds gerealiseerd boven in het entreegebouw, maar wordt continu geoptimaliseerd op basis van de opgedane ervaringen. Voor 2024 staat op het programma om de verlichting onder de loop te nemen en het Proeflab te verbinden aan het buitenterrein. We willen de scholieren – nadat ze binnen cerebraal bezig zijn geweest – buiten met hun handen aan de slag laten gaan. Hoeveel kids van 12 hebben tegenwoordig een schoffel aangeraakt, een kool geoogst, een tomaat gedieft? Het is tijd om de opgedane kennis in de praktijk te brengen en

een tuindersdiploma te verdienen. Het Reizend Proeflab is een exponent van Proeflab en gaat door heel Noord-Holland heen. In plaats van dat de scholieren naar Museum BroekerVeiling toekomen, komt Museum BroekerVeiling naar de scholen. Hiermee wordt de impact en de zichtbaarheid van Museum BroekerVeiling verder vergroot in de hele provincie. De medewerkers van het museum zullen deze ingrepen met betrekking tot het Proeflab voor hun rekening nemen in 2024 en 2025.

Museumcafé Koppies Toid

Het museumrestaurant in het entreegebouw beneden voelt groot en een beetje ongezellig aan. We brengen extra kwaliteit aan in deze ruimte op twee manieren. Allereerst brengen we een flexibele wand aan in de ruimte, waardoor er een kleinere, knussere setting ontstaat. Daarbij is de tweede ruimte die ontstaat ook apart te verhuren en draagt bij aan het verdienvermogen van het museum. Ten tweede realiseren we een andere inrichting (meubilair, verlichting en wandbedekking), om een cafégevoel te laten ontstaan. Tot slot noemen we het ook geen museumrestaurant meer, maar museumcafé. De naam van het museumcafé

wordt *Koppies Toid* (tijd voor een kopje koffie op z'n Noord-Hollands). Deze wijziging is in de winter 2023/2024 voorzien. Voor de realisatie hiervan worden meerdere partijen aangeschreven. Wij adviseren ook om in het volgende zomerseizoen (2024) het terras aan de voorzijde van het museum verder te gaan benutten. Dit komt ten goede aan het verdienvermogen en de zichtbaarheid van het museum.

De lighallen – horeca

Een van de grootste ingrepen voor Museum BroekerVeiling betreft de horeca in de lighallen. Op dit moment is de horeca ernstig verouderd en de stroom bezoekers kan nog net, met moeite bediend worden. Om de gewenste stroom van 75.000 bezoekers aan te kunnen, wordt in de winter van 2023/2024 de nodige extra keukenapparatuur ingebouwd, de toiletvoorzieningen aangepast en zal de opslag verder worden vergroot. Daarbij zal het zitgedeelte voor de gasten verplaatst en vergroot worden. In plaats van aan de zijkant van de lighal wordt het restaurantgedeelte naar het midden van de vloer gebracht (de huidige twee 'vijvers' worden in de vloer opgenomen). Hierdoor zullen de gasten de lighal meer in kunnen inkijken. De indrukwekkende zichtlijn van het monumentale pand wordt hierbij beter benut. Daar waar het huidige zitgedeelte is, wordt het water teruggebracht. Kort en goed draait de opstelling van de horeca een kwartslag en wordt de capaciteit vergoot naar ruim 300 zitplaatsen⁵. De horeca is met een aparte ingang, los van het museale gedeelte, toegankelijk. Hierdoor is ook tijdens de reguliere openingstijden van het museum verhuur mogelijk. Om de horeca (en dus ook zaalhuur) jaarrond mogelijk te maken, wordt er een glazen wand overdwars geplaatst, waardoor er een afscheiding met de lighallen ontstaat. Hierdoor is de ruimte naar verwachting beter te verwarmen (door middel van vloerverwarming). Binnen dit afgescheiden gedeelte bestaat de mogelijkheid om de ruimte onder te verdelen in twee ruimtes. Hierdoor kan ook een kleiner gedeelte worden verwarmd als er een kleinere groep is. Tevens bestaat hierdoor de

mogelijkheid om meerdere groepen tegelijk te ontvangen. Breg+Breg en de gemeente Dijk en Waard (als eigenaar van het pand) staan samen met Museum BroekerVeiling (als opdrachtgever) aan de lat om met een nader te selecteren aannemer deze ingreep uit te voeren.

Gesignaleerd risico

Complicerende factor met betrekking tot de timing van de ingreep (winter 2023/2024) is dat de lighallen van Museum BroekerVeiling een Rijksmonumentale status hebben. Om een aanpassing in het monument te verwezenlijken is het noodzakelijk om een positief advies van de Erfgoedcommissie (Noord-Holland) te hebben, opdat de noodzakelijke omgevingsvergunning afgegeven kan worden. Daartoe moet er een vooroverleg worden geëntameerd door het museum, waarbij de juiste documentatie over de lighallen op voorhand moet worden overlegd. Dit traject zal door Breg + Breg worden opgepakt. De kwartiermaker signaleert met betrekking tot dit vergunningstraject een risico op uitloop, vertraging en (financiële) schade voor het museum.

In de kernteamvergadering en stuurgroepvergadering hebben de kwartiermakers erop gewezen dat de doorlooptijden voor dit soort vergunningstrajecten stevig kunnen zijn. Dat in combinatie met het feit dat Museum BroekerVeiling de lighallen alleen kan aanpakken in het laagseizoen (december – maart) vormt een risico. Wanneer de omgevingsvergunning niet op tijd wordt verleend, levert dat direct een jaar vertraging op voor Museum BroekerVeiling. Los van de vertraging komt ze dan ernstig in problemen om de steeds groter wordende stroom van bezoekers op een juiste manier te bedienen. Het is dus zaak voor zowel het museum als de gemeente om het vergunningsaanvraagproces goed in kaart te brengen en daar waar mogelijk de noodzakelijke vergaderingen en bijeenkomsten optimaal op elkaar aan te laten sluiten. Haast is geboden. Een 'fall-back' optie kan zijn om alleen de noodzakelijke horecavoorzieningen een update te geven en de

overige voorziene wijzigingen het jaar erna uit te voeren.

De lighallen – Permanente expositie: De Veilingdag

De huidige locatie van de tijdelijke tentoonstellingen - o.a. PRUT – zal (om en nabij) de locatie worden waar dit gedeelte van de permanente expositie komt. Omdat de lighal klimatologisch – op z'n zachtst gezegd – een uitdaging vormt voor museale tentoonstellingen, wordt er een box in box tentoonstellingsruimte vervaardigd. In deze tentoonstellingsbox van ongeveer 10 x 6 meter wordt 'de weg van de groenten' naar de veiling tot het veilen zelf (dat gebeurt in het afmijnlokaal) gepresenteerd.

De inhoud van de huidige tentoonstelling 'Veildag' in het entreegebouw, wordt gedeeltelijk overgenomen. De bezoeker kruipt in de huid van de tuinder en weet aan het einde van het bezoek van deze deeltentoonstelling hoe belangrijk het was om groenten vers te houden, goed te presenteren, veilig naar de veiling te komen en het juiste nummertje voor de veiling te trekken. Ook wordt in deze tentoonstelling ingegaan op het hoe en wanneer de ruilverkaveling een einde maakte aan de vaarpolder. In deze box moet het mogelijk zijn om museale objecten uit het depot tentoon te stellen om zo het gepresenteerde verhaal kracht bij te zetten. Voor de realisatie van deze expositie worden meerdere partijen aangeschreven. De openingsdatum is voorzien in april 2026.

De lighallen – overige ingrepen

De lighal is door de jaren heen verbouwd. Bepaalde ingrepen die zijn gedaan om het publiek zich veilig door de lighallen te laten verplaatsen, doen afbreuk aan het originele karakter van de lighallen en zorgen voor visuele onrust. De houten leuningen zijn daar een voorbeeld van. Daar waar financieel mogelijk stellen we voor om de materialen die niet origineel zijn (ten opzichte van de tijd toen de BroekerVeiling nog in gebruik was als veiling), te vervangen door afwijkende materialen. We stellen staal en

⁵ De zichtlijn zal ook worden versterkt omdat de verlichting (nu TL verlichting) aangepast zal worden

⁶ In het Louterrapport een voorstel gedaan om een drijvend terras te realiseren voor extra horecapaciteit. Met de voorziene uitbreiding van de horecapaciteit is het drijvend terras niet noodzakelijk. Daarnaast is de verwachting – uitgesproken door de gemeente – dat voor het drijvend terras geen vergunning wordt verleend. Daarom is deze optie niet verder uitgewerkt.

glas voor. Dit zijn contrastrijke materialen die de bestaande architectuur versterken. Deze ingreep is een (very) 'nice to have' ingreep, maar is logistiek en financieel ingrijpend. Er zal voor deze ingreep een offerte opgevraagd moeten worden om te bezien of het binnen het budget valt. Deze offerte zal opgevraagd worden, nadat de ingreep met betrekking tot de horeca is afgerond.

Tevens leent een gedeelte van het dak van de lighallen zich ervoor om (uit het zicht) zonnepanelen toe te voegen. Een gewenste ingreep in relatie tot de positionering van Museum BroekerVeiling en natuurlijk ook de verdere elektrificatie van de vloot en de verwachte toename van stroom (in relatie tot de nieuwe tentoonstellingen en horeca). Belangrijk is om bij het realiseren van de zonnepanelen rekening te houden met eisen die hierbij aan Rijksmonumenten worden gesteld (los van het feit dat er zoals te doen gebruikelijk rekening gehouden moet worden met o.a. de draagkracht van het dak en de brandveiligheidseisen).

De lighallen – hoge gedeelte 3D-visualisatie
Misschien biedt de plek waar de rondvaartboten Museum BroekerVeiling binnenkomen wel het mooiste zicht op de hoge houten constructie van de lighallen. Er is links en rechts ruimte, er is hoogte en....Er is een bakstenen muur. Deze muur vraagt om een ingreep. Het schilderen in een meer neutrale kleur is de goedkoopste en snelste actie, die wanneer andere zaken niet mogelijk zijn al eind 2023 opgepakt kan worden. Een andere optie – nice to have – die verkend is, is het toevoegen van aanvullende zintuiglijke beleving op deze plek. Er is gekeken naar het toevoegen van audio en/of het toevoegen van projectie (door middel van (short-throw) beamers). Het visuele aspect is prijzig en onzeker qua blijvende functionaliteit. Dit heeft te maken met de klimatologische aspecten van de lighal. De apparatuur is simpel gezegd – ook wanneer goed in een afgesloten box - gevoelig voor de hoge luchtvochtigheid en temperatuurschommelingen in de lighallen.

Audio zou een oplossing kunnen betekenen om dit gedeelte van de lighallen extra beleving toe te voegen, maar is gezien de andere voorgenomen wijzigingen en ingrepen en in relatie tot het gestelde budget een nice to have. In 2026, wanneer de meeste wijzigingen en ingrepen zijn doorgevoerd, moet naar het budget worden gekeken. Wanneer er nog budget beschikbaar is, kan worden bezien of deze extra vorm van beleving wordt toegevoegd. Voor de realisatie van deze mogelijke expositie worden meerdere partijen aangeschreven.

De lighallen – Historische Schuiten

Op dit moment ligt er een flink aantal van de historische schuiten in het achterste gedeelte van de lighallen. Op de houten leuningen is bij een aantal van deze historische schuiten een bordje met informatie over de schuiten geplaatst. Allereerst is deze informatie vrij beschrijvend en 'droog' van aard. Ten tweede is niet bij alle schuiten deze informatie aanwezig en ten derde is het zo dat enkele schuiten in de loop der tijd zijn verplaatst en de verkeerde informatie bij de verkeerde schuit staat. We willen hier verandering in aanbrengen. We stellen voor om dit getrap aan te pakken. Allereerst moet de juiste informatie van alle schuiten verzameld worden. De collectiemedewerker heeft aangegeven hier – in samenwerking met Paul Schulte – mee aan de slag te kunnen. Ten tweede willen we de informatie op een dusdanige manier presenteren dat het meer raakt. De persoonlijke verhalen, belangrijke gebeurtenissen, hachelijke situaties en spannende avonturen van degenen van wie de schuiten waren of ermee in aanraking kwamen, zullen hierbij leidend zijn. Deze wijziging is in de winter 2026 voorzien. Voor de realisatie van deze expositie worden meerdere partijen aangeschreven.

Afmijnlokaal 3D-visualisatie

Het Afmijnlokaal is het 'heilige der heiligen' van Museum BroekerVeiling. Hier wordt geveild. Hier gaan de groenten over van tuinder naar handelaar. Hier wordt de ruil gemaakt tussen product en geld. Hier komt alles kort

samen en gaat daarna weer zijn eigen weg. Aan dit 'hart' van Museum BroekerVeiling willen we conceptueel niets nieuws toevoegen. Alles is er al. Wat we wel willen doen is de beleving indringender maken door verbeterde audiovisuele middelen (licht en geluid) toe te voegen en het verhaal dat de veilingmeesters vertellen in lijn te brengen met de brandstory. De wijzigingen met betrekking tot de audiovisuele middelen worden in de winter van 2023/2024 doorgevoerd door de **Bleeker Group**. Met betrekking tot het verhaal van de veilingmeesters betekent het dat enkele inhoudelijke elementen aan het verhaal worden toegevoegd (o.a. geschiedenis van het gebied, tijdelijke tentoonstellingen) en de vorm van de vertelling wordt aangescherpt. Doel is dat iedere bezoeker een op hoofdlijnen vergelijkbare ervaring krijgt. Dat betekent dat 80% van het verhaal dat de veilingmeester vertelt voor iedereen gelijk moet zijn. Voor de overige 20% mag het eigen stijl, anekdotes etc. van de veilingmeester in kwestie zijn. Ook moet het verhaal dat verteld wordt bij de veiling beter worden afgestemd met het verhaal dat de schippers en de gidsen vertellen. Nu kan het zo zijn dat je als bezoeker drie keer op een dag hetzelfde stuk informatie tot je krijgt. Om tot een eenduidig verhaal te komen voor veilingmeesters, schippers en gidsen, met de brandstory als toetssteen, wordt 1 oktober 2023 een eerste vergadering gepland met de museumcommissie, directeur van het museum en de medewerker presentatie en publiek (zie hoofdstuk 8a (personeel – organisatie). Advies is om de medewerkers van het museum, de veilingmeesters, schippers en gidsen (en optioneel de museumcommissie) een gezamenlijke cursusdag storytelling te laten volgen. Dit zorgt voor de versterking van de onderlinge band, maar ook gezamenlijke kennis van hoe een verhaal te vertellen.

Varen en verhuur

Het varen is onlosmakelijk verbonden met Museum BroekerVeiling en het Rijk der Duizend Eilanden. Alles gaat over (het) water. Het is logisch dat het maken van een rondvaart of het

zelf huren van een bootje hoort tot een van de vaste onderdelen van een bezoek aan Museum BroekerVeiling. Hierop is de afgelopen tijd geïnvesteerd door een overdekte geëlektrificeerde rondvaartboot toe te voegen aan de vloot. Met deze investering worden twee vliegen in een klap geslagen: omwonenden hebben minder stank- en geluidsoverlast en bezoekers kunnen ook wanneer het regent én in de winter genieten van een rondvaart. Dat levert het museum op allerlei mogelijke manieren meer waarde op. Tevens is de afgelopen periode geïnvesteerd in meer elektrische fluisterbootjes. Hier is veel vraag naar – zeker in de zomerperiode – en zal behalve meer bezoekers voor het museum, ook meer inkomsten betekenen. In de zomer, wanneer er meer vraag is naar verhuur van de bootjes, sups en kano's (te reserveren via www.zelfvaren.nl) – ontstaat er een te grote druk bij de balie om dit ook af te handelen. Ambitie is om door te groeien naar een aantal van 25 schuitjes, 15 kano's en 10 sups (met allerlei leuke acties en evenementen), waarbij we graag ook een 2e plek creëren in de gemeente om deze schuitjes te verhuren (het liefst buiten de sluis). Om de baliemedewerkers te ontlasten, wordt er vanaf zomer 2023 in de weekenden en de vakanties een buitenbalie ingericht op de plek waar nu de palingrokerij staat. Hier worden de boekingen afgehandeld en kunnen ook picknickmanden en drankjes worden meegegeven. Goed om te vermelden is dat Stichting Veldzorg vanaf voorjaar 2023 een zestal museale akkers heeft ingericht, waarop 'volle grond' producten (kool, aardappelen en uien) worden geteeld. Dit leidt tot een verrijking van de vaarroute.

Museum BroekerVeiling Digitaal

De Kwartiermakers hebben zich in eerste instantie gericht op de brandstory en de brandidentity. Daarna hebben zij zich primair gericht op de fysieke museale beleving en het terrein. Belangrijk is om te vermelden dat ook de digitale omgeving naar het volgende niveau moet worden gebracht. Daartoe wordt in de winter van 2023/2024 de website aangepakt. De

brandstory en de brandidentity vormen daarbij ook het uitgangspunt.

Buitenterrein

Het eigen buitenterrein is een parel van -en uitgangsbord voor het museum. Er gebeurt nu al een hoop en het draagt enorm bij aan de beleving van het verhaal van het museum. Maar er kan meer samenhang in activiteiten worden aangebracht en de bestaande (en nieuwe) activiteiten moeten beter in lijn met de brandstory worden gebracht. Op die manier vinden de bezoekers – ondersteund door de nieuwe bewegwijzering en signing – beter hun weg naar alle tentoonstellingen en activiteiten die het museum aanbiedt. Hieronder bespreken we per onderdeel de voorgestelde wijzigingen.

Uitzicht

Broek op Langedijk heeft een historisch karakter en Museum BroekerVeiling is daar een exponent van. Wanneer de bezoeker op het buitenterrein staat, is het afhankelijk van welke kant hij/zij opkijkt, maar zeer de vraag of dat historische, natuurlijke karakter wordt herkend. Om de passende beleving van het museum verder te vergroten willen we de rand van het winkelcentrum verder 'verbergen'. Hiertoe stellen we voor om een bomenvrij te plaatsen. Deze ingreep moet met de eigenaar van het winkelcentrum worden overlegd. Deze actie ligt bij de directeur van het museum en is voor 2024 voorzien.

Ambachten

Op dit moment zijn er nu en dan losse workshops of activiteiten bij de bootjes. Maar van een structureel karakter is nog geen sprake. We willen de bootjes clusteren en bestempelen tot ambachtenzone. Idee is dan om daar, net zoals bijvoorbeeld bij het Openluchtmuseum en Archeon, in één zone workshops te geven. Zo is het voor het publiek helder wat waar gebeurt. Om dit extra duidelijk te maken worden bij de afzonderlijke bootjes informatieborden geplaatst met tekst en uitleg.

Het Veldersboetje

Het Veldersboetje behoudt zijn functie, maar wordt ook een plek waar toelichting kan worden gegeven, programma (uitleg/workshops/rondleidingen/evenementen) start en tuindiploma's voor kinderen worden uitgereikt. Het structurele programma is voorzien in 2024 of 2025. Om het programma kwalitatief goed en structureel van aard te laten zijn, is het noodzakelijk om de vrijwilligers en de afdeling educatie goed op orde te hebben. De hoeveelheid werk om een educatief programma op te tuigen en in te bedden in de organisatie moet niet onderschat worden. Het afbreukrisico voor personeel, vrijwilligers en bezoekers is hoog wanneer dit niet goed wordt voorbereid.

De Akker

Op de Akker ervaar je de theorie van het entreegebouw in de praktijk. De relatie tussen binnen en buiten wordt duidelijk. De klassen van Proeflab en de individuele bezoekers in het weekeinde kunnen op basis van hun inspanningen – zaaien, oogsten, snoeien, spitten, ploegen etc. (afhankelijk per seizoen) – een tuindersdiploma halen. Om extra uitleg te geven over hoe de grond werkt en hoe je grond gezond houdt, wordt bij de Akker het Wormenhotel 'Aardig' / 'De Grondleggers' gerealiseerd. Hier ervaren kinderen en volwassenen hoe de aarde door onze vrienden de wormen luchtig en goed wordt gehouden. Tenslotte voegen we bij de Akker een groentestel toe, waarmee de oogst zichtbaar wordt gemaakt. Dit is geen concurrent van de veiling, maar een verwijzing naar de veiling. Belangrijk bij de realisatie van de groentestel is dat het voor de medewerkers geen extra inspanning moet kosten (geld weg-halen etc.).

De Smederij

De smederij voelt qua inhoudelijkheid verder weg van het kernverhaal van Museum BroekerVeiling, maar biedt wel een leuke beleving en is interactief wanneer er een workshop wordt gehouden. Het is zonde om de smederij weg te halen, maar er wordt geen verdere actie

op ondernomen. Wel wordt er een vernieuwd tekstbord geplaatst.

De Palingrokerij

De Palingrokerij wordt op de huidige plek vervangen door een buitenbalie die kan fungeren als bar, loket, DJ-booth of informatieplek. De Palingrokerij wordt verplaatst naar de 'ambachtenzone', omdat deze het zicht blokkeert naar de boomgaard en beter past in de ambachtenzone. De Palingrokerij gaat de rokerij heten. Immers, ook andere producten – juist ook groenten – kunnen worden gerookt.

Diereneiland wordt Watereiland

De dieren staan nu op 2 eilanden: een klein en een groot eiland. Het grote eiland ligt voor passanten en bezoekers in het zicht en biedt meer mogelijkheden dan dat er tot op heden worden benut. Wanneer hier meer plezier wordt beleefd en de activiteiten meer in lijn zijn met wat het museum is, wordt het eiland ook een marketingmiddel. De eerste stap om van Diereneiland tot watereiland te komen, is het verplaatsen van de dieren naar het kleine (verre eiland) en het fysiek omdopen van het diereneiland tot watereiland (signing). Op het Watereiland komen beleving en educatie centraal te staan. Doordat de beide eilanden aan de doorgaande vaarroute liggen vertonen de oevers ernstige afslag. In het najaar worden daarom beide eilanden door de gemeente Dijk en Waard beschoeid.

Watertafels

Op het Watereiland willen we laten zien hoe wonen/werken/bouwen met water werkt. Daartoe realiseren we twee soorten watertafels. In eerste instantie realiseren we een of twee educatieve watertafel(s) (in relatie tot de tijdelijke tentoonstelling NAT, voorzien in 2024/2025). Wanneer financieel mogelijk realiseren we in 2026/2027 ook een waterspeeltuin voor de kleinsten. Om ervoor te zorgen dat ouders hun kinderen met een schuin oog in de gaten kunnen houden, creëren we zitgelegenheid. Passende picknicktafels en andersoortige

fraaie bankjes worden neergezet, zodat ouders die even niet willen meespelen, ook een prettige tijd kunnen hebben.

Bijen

Op het Watereiland willen we in de praktijk laten zien waar groei begint en wat daarvoor nodig is. Daartoe wordt een grote bijenkast geplaatst. De aanwezigheid van een bijenkast op een speelplek voor kinderen vormt geen probleem omdat de aanvliegroute van de bijen over water is. Om de bijen dichtbij te kunnen laten foerageren, zorgen we voor een grote variëteit aan wilde bloemen op het eiland; een lust voor het oog en lekkere snack voor de bijen.

Kleine eiland wordt Diereneiland

Op het verre eiland komen de dieren te staan. De varkens kunnen hier niet staan, omdat zij het eiland met hun wroeten en graven binnen de kortste keren hebben omgetoverd tot een moddereiland.

Spelactiviteiten

Er is buiten ook in een aantal extra spelactiviteiten voorzien die een relatie hebben met Museum BroekerVeiling. Uitgangspunt hierbij is dat de spellen stand alone gedaan moeten kunnen worden en geen personele inzet vragen. We voegen de volgende elementen toe die in overleg met het museum op de meest geschikte locatie worden geplaatst:

- **Kloetbaan:** doel is om hier te ervaren hoe lastig het is om goed te kloeten. Daartoe maken we een ijzeren rail met akkerschuit en kloetparcours.
- **Trekvlot:** doel is om kolen te stapelen en van het ene eiland naar het andere eiland over te brengen.
- **Buitendouches:** het 'faciliteren' van in het water vallen en vies worden, vraagt ook om het faciliteren van schoon worden en afspoelen. Het realiseren van een of meerdere buitendouches is noodzakelijk.

Het realiseren van de spellen staat op de planning voor 2025. De buitendouches worden in 2024 gerealiseerd.

De Boomgaard

We behouden de gezellige, romantische sfeer van de Boomgaard. Hier hoeven voor nu geen ingrepen gedaan te worden.

Boventerras

Op het boventerras kan – wanneer er subsidie wordt verkregen voor de restauratie ervan en een vitrine – de gerestaureerde ijsboeier worden geplaatst. De ijsboeier vertelt het verhaal over de gemeenschap, legt de link met het varen en het vervoer en het belang van de veiling. Maar... de relatie met ijs (met name in de zomer) is een gekke. Een nader uit te werken gedachte kan zijn om de ijsboeier te presenteren met een ijskar 'De IJsboeier' erbij. Hier wordt een 'U-bochtlink' gemaakt naar ijs, waarbij mensen zelf de link naar klimaatverandering en milde winters mogen maken. Het is onduidelijk wanneer er een mogelijke toekenning voor de subsidie plaats zal vinden. Derhalve is nog geen datum opgenomen voor realisatie.

Buitengebied

Het museum houdt niet op bij het eigen buitenterrein. Immers, het museum komt voort en is daardoor onlosmakelijk verbonden met het gebied. Dit willen we de komende jaren meer manifest maken. Met tentoonstellingen, met programma en in het gebied zelf. Alles wat je in het museum gezien en geleerd hebt, ervaar en beleef je in het gebied en vice versa. Gebied en museum moeten elkaar versterken in de beleving. De focus van de kwartiermakers lag de afgelopen periode qua ingrepen en inrichting op het eigen buitenterrein. De bestedingen van het door de gemeente beschikbare budget worden ook voor het museum en het eigen buitenterrein aangewend. Dat laat onverlet dat het museum inspanning wil plegen om de volgende onderdelen mogelijk te maken.

Buitengebied 1: Wandel/fietsroute/audiowandeling

In het direct omliggende gebied is een aantal betekenisvolle plekken voor Museum BroekerVeiling aan te wijzen. We bedoelen hiermee onder andere het betaalkantoor (waar de tuinders uit werden betaald), de brug waar de Veiling ooit is ontstaan en de enige overgebleven werf. Ook is er onderzoek gedaan naar de Westdijk 30 t/m 34 (zie bijlage VII). We willen graag informatieborden plaatsen (in lijn met de informatieborden bij Museum BroekerVeiling) met QR-code erop die verwijst naar de website of een audioverhaal. Dit project kan worden opgepakt door de collectiemedewerker in samenspraak met de museumcommissie en de gemeente Dijk en Waard in 2025.

Buitengebied 2: Vaartocht met extra beleving

Binnen het Oosterdelgebied (individueel varen / met de Rondvaartboot)

Op dit moment betekent varen door het gebied genieten van het buiten zijn en het zien van de eilanden. Daarbij is het goed om te vermelden dat dit voor de fluisterbootjes (tenzij zij een ontheffing hebben) een vaartocht door een ander gedeelte van het gebied betreft dan voor de rondvaartboot. Voor beide routes/gebieden willen we meer context en beleving toevoegen.

Allereerst willen we, om het specifieke karakter en de structuur van het Rijk der Duizend Eilanden meer binnen te laten komen, een fotoboek/fotomateriaal meegeven. Wanneer je in de (rondvaar)boot op ooghoogte zit en het gebied niet van boven ziet, ervaar je de structuur van het gebied minder goed. Door 'materiaal van boven' mee te geven begrijpt de bezoeker beter waar hij/zij is. Ten tweede is het nu nog niet mogelijk om tijdens de individuele vaartocht aan land te gaan bij één of meerdere eilanden. Bij de rondvaartboot is het bij één eiland wellicht wel mogelijk. Hier zouden we graag verandering in aanbrengen. Het feit dat Museum BroekerVeiling één eiland pacht betekent wellicht extra mogelijkheden voor het

toevoegen van extra beleving. Ten derde willen we bij iedere individuele vaartocht een *vaarkit* meegeven, gekoppeld aan de tijdelijke tentoonstellingen van Museum BroekerVeiling. Bij de tijdelijke tentoonstelling NAT betekent dit een Waterkoffer met doe & experimenteer dingen.

Toevoegen stops op de bredere vaarroute & Ontsluiten gebied

De gemeente Dijk en Waard is een waterrijke gemeente. Veel bezoekers aan en inwoners van de gemeente weten nog niet hoe leuk het varen kan zijn en hoe dichtbij het 'groen en blauw' van de gemeente Dijk en Waard eigenlijk is. Het stationsgebied tot aan Museum BroekerVeiling is hemelsbreed niet meer dan een (of twee) flinke steenworp(en) afstand.

Museum BroekerVeiling wil bijdragen aan het verder ontsluiten van het gebied door mee te helpen het de bezoeker makkelijker te maken om het 'groen en blauw' te vinden. Uiteraard doen we dat door de marketing en communicatie van Museum BroekerVeiling te richten op de bezoekers/inwoners van de gemeente Dijk en Waard, maar ook door mee te helpen om het gebied fysiek makkelijker te ontsluiten en aantrekkelijker te maken.

Concreet bedoelen we dat Museum BroekerVeiling actief aan tafel zit om te helpen een voetveer te realiseren om de oversteek van de Krul naar het Eersterlingenpad makkelijker te maken. Ook doet Museum BroekerVeiling actief mee aan het meer beleefbaar maken van de sluis en het gebied rondom de sluis (denk hierbij aan lichte horeca en verhuurpunt van fluisterbootjes).

Tenslotte neemt Museum BroekerVeiling actief deel aan het convenant *'Toekomstig Oosterdel'*, waarin een belangrijke component is opgenomen over het ontsluiten en beleefbaar maken van het Oosterdelgebied. De visies van de gemeente Dijk en Waard, het Hoogheemraadschap NoorderKwartier en Museum BroekerVeiling liggen in grote lijnen in elkaars

verlengde, waarbij behoud en het beleefbaar maken van het gebied hand in hand gaan.

DROOM VOOR DE TOEKOMST: INTERNATIONALAAL FESTIVAL

Het International Garden Festival in Amiens houdt ons een spannend toekomstbeeld voor. Ooit, in de tijd van de Romeinen, was dit gebied – net als het Rijk der Duizend Eilanden hier – een plek waar groente werd verbouwd. Op talloze eilandjes in de Seine ontvouwde zich een labirintisch patroon van groente. De eilandjes zijn er (gedeeltelijk) nog steeds. Anno nu is het gebied het domein van beeldend kunstenaars, die op het snijvlak van natuur, cultuur en wetenschap prachtige belevingskunst maken op de vele eilandjes.

Spinner & Langkous ziet het voor zich dat er vanaf 2028 in het Rijk der Duizend Eilanden een Internationale Biënnale 'Rijp & Groen' wordt georganiseerd. Grote namen en opkomend talent krijgen een eiland ter beschikking om binnen een overkoepelend thema landschapskunst te maken waar het publiek langs kan varen en op enkele eilanden van nog dichterbij kan bekijken. Een eerste verkenning voor de mogelijkheden van zo'n festival – waarbij het idee zou zijn dat het tot een traditie voor de gemeente Dijk en Waard kan uitgroeien – kan in 2024 worden gepland. Een inspiratiereis met afgevaardigden van relevante partijen naar Amiens is hierbij een logische eerste stap.

PROGRAMMERING

INLEIDING

Museum BroekerVeiling doet er goed aan om naast (tijdelijke) tentoonstellingen ook een doorlopend programma te ontwikkelen dat bijdraagt aan het realiseren van haar doelstellingen. Met programma bedoelen we activiteiten en evenementen; van een lezing tot een museumnacht, van een streekmarkt tot een rondleiding, van een buurtdag tot Broekervaart. Heel veel dingen zijn leuk om te organiseren, maar wat is passend en wat draagt het meest bij aan de doelstellingen? Daartoe heeft Museum BroekerVeiling een strategie, toetsingscriteria, een programmagrid en een programmamatrix opgesteld. De onderdelen worden hieronder verder uiteengezet. Tenslotte is er een longlist aan mogelijke activiteiten en evenementen opgesteld die op het programmagrid wordt geplaatst en in de programmamatrix wordt geplaatst. De uitkomst is een samenhangend programma, bijdragend aan de doelstellingen van het museum.

STRATEGIE

- **Focus op kwaliteit i.p.v. kwantiteit:** Museum BroekerVeiling organiseert *zelf* een beperkt aantal eigen evenementen die sterk bijdragen aan het profiel en het behalen van de doelstellingen.
- **Aanhaken:** daar waar kan haakt Museum BroekerVeiling aan op bestaande formats die breder bekend zijn (Open Monumenten Dagen, Dag van de Architectuur, Museumnacht etc.).
- **Uitbesteden:** daar waar kan besteed Muse-

um BroekerVeiling de organisatie van activiteiten en evenementen uit, om de kleine organisatie niet te veel te belasten.

- **Platform:** Museum BroekerVeiling is een platform en biedt ruimte aan evenementen en activiteiten die passend zijn om bij Museum BroekerVeiling georganiseerd te worden (denk hierbij aan lezingen en theater).
- **Herhaalbaarheid:** daar waar kan wordt er ingezet op activiteiten en evenementen die het jaar erop wederom kunnen plaatshebben. Dat is efficiënt voor de organisatie en goed voor de herkenbaarheid van het museum. Uiteraard moeten de onderliggende concepten sterk en relevant blijven.

TOETSINGSCRITERIA

- **Inhoud:** versterkt het beoogde programma-onderdeel het profiel van Museum BroekerVeiling (check op brandstory) en is het een toevoeging op de bestaande programmering (doe je niet te vaak hetzelfde).
- **Doelstellingen:** draagt het beoogde programma-onderdeel sterk bij aan een of meerdere doelstellingen van het museum:
 - Lokale verankering
 - Katalysator herontwikkelingsplannen gemeente Dijk en Waard
 - Educatieve doelstelling
 - Bezoekersaantallen
 - Economisch rendement
 - Zichtbaarheid en bekendheid
- **Doelgroepen:** op wie richt zich dit beoogde programma-onderdeel? Is het een toevoeging op de bestaande programmering en

richt je je niet te vaak op dezelfde doelgroep?

- **Budget:** is er voldoende budget voor dit beoogde programma-onderdeel om het kwalitatief goed genoeg te realiseren (en er marketing voor te doen)?
- **Organisatie:** kan de organisatie het aan? Is het evenement makkelijk te organiseren en legt het niet te veel druk op de organisatie?
- **Timing:** past het beoogde programma-onderdeel goed in de mix van programma door het jaar heen (doe je niet te veel in een specifieke periode in het jaar, waarbij de aandacht moet uitgaan *juist* naar de schouderseizoenen)?
- **Onderscheidend:** in hoeverre is het een onderscheidend programma-onderdeel (zijn er veel andere organisaties die het ook doen, bijvoorbeeld een foodtruckfestival)?
- **Duurzaamheid:** heeft het evenement een duurzaam karakter? Duurzaam in de zin van 'groen' en is het meerjarig herhaalbaar?

PROGRAMMAGRID

Wanneer een programma-onderdeel door deze eerste checklist heen komt is er dus een uiteindelijke positieve balans op het gebied van kosten/baten (impact). Het programma-onderdeel wordt vervolgens geplaatst in het programmagrid. Dit is een matrix waarbij op de X-as de pijlers van het museum staan (om de inhoud te borgen) en op de Y-as de verschillende doelgroepen (voor wie doen we het) zijn weergegeven. Tenslotte is er een tweede matrix waarin de component tijd is toegevoegd. Dat levert het plaatje hiernaast op.

PROGRAMMAGRID

	RIJK DER 1.000 EILANDEN	GROENTE VERBOUWEN	GROENTE VERHANDELEN	GROENTE MAKEN/ETEN	GEBIED BEHOUDEN
BEWONERS LOKAAL (INHOUDELIJK)					
BEWONERS LOKAAL (BELEVING)					
BEZOEKERS REGIONAAL (INHOUDELIJK)					
BEZOEKERS REGIONAAL (BELEVING)					
EDUCATIE					
GROEPEN NATIONAAL					
GROEPEN INTERNATIONAAL					
ZAKELIJKE MARKT					
VRIENDEN & VRIJWILLIGERS					

PROGRAMMAMATRIX

	JAN	FEB	MRT	APR	MEI	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
EVENEMENT A												
EVENEMENT B												
EVENEMENT C												
EVENEMENT D												
EVENEMENT E												
EVENEMENT F												
EVENEMENT G												
EVENEMENT H												
EVENEMENT I												
EVENEMENT J												

PROGRAMMAMATRIX

Wanneer het duidelijk is hoe welk programma-onderdeel samenhangt met welke programma-pijler en voor wie het programma bedoeld is, kan het programmaonderdeel worden weggezet in de tijd. Dit is de zogeheten programma-matrix en levert het bovenstaande plaatje op.

DE PROGRAMMAONDERDELEN

In de bijlage VIII is de longlist aan ideeën terug te vinden. Hieruit is een voorlopige selectie gemaakt van programmaonderdelen. Ieder evenement of activiteit wordt geëvalueerd en een keer per kwartaal worden de gerealiseerde evenementen en activiteiten op basis van de evaluatie in de longlist bijgewerkt (ook nieuwe ideeën worden toegevoegd). Belangrijk is om te

vermelden dat in 2024 Museum Broeker-
Veiling 5 jaar bestaat. In dit speciale jubileum-
jaar wordt een aantal activiteiten opgetuigd (in
een ‘feestweek’) die in een reguliere jaarpro-
grammering niet zal terugkomen.

Enkele reeds geselecteerde belangrijkste
programmaonderdelen zijn de volgende:

- De Streekmarkt
- Het pakhuis van Sinterklaas
- De Modderdagen
- Doen als Toen
- Nachtprogrammering (lichtjes/verhalen/
bezoek/theater/bios)
- Dag van de Tuinder
- Varen tussen de tulpeneilanden
- Kool tot Cool race
- Oogstfeest + Halloween
- Kids Only
- WK Kloeten (en wanneer mogelijk suppen
met het Zuiderzeemuseum)
- Open Monumenten Dagen
- Wereld Waterdag
- Picknickvierdaagse
- Museumweek
- Open dag voor de buurt/vrijwilligers

TOT SLOT

Wanneer mogelijk wordt ten behoeve van de
versterking van de schouderseizoenen een
aantal programmaonderdelen toegevoegd.
Los van deze evenementen wordt door
Museum BroekerVeiling een aantal vaste
arrangementen samengesteld. Denk hierbij aan
verjaardagspartijtjes voor kinderen, feesten,
bedrijfsevenementen etc. Horeca en bezoek
aan (en/of activiteiten in) het museum maken
deel uit van deze arrangementen. Deze arran-
gementen zijn belangrijk, maar worden niet als
onderdeel gezien van de programmering.

KOPPELING PROGRAMMERING MET DE GEMEENTE DIJK EN WAARD

Het is belangrijk om samen op te trekken met de gemeente Dijk en Waard met betrekking tot de organisatie en marketing van de programmering van Museum BroekerVeiling. Juist omdat het museum het DNA van de gemeente 'ademt', is qua programmering Museum BroekerVeiling een verlengstuk als het gaat om citymarketing en gebiedspromotie. Wanneer mogelijk kan een van de programmaonderdelen van de programmering van Museum BroekerVeiling, mits ondersteund met voldoende middelen, uitgroeien tot iconisch bovenregionaal evenement. Let wel: tradities ontstaan niet van de ene op de andere dag. Hier zijn doorzettingsvermogen, een lange adem en continuïteit in financiering voor nodig.

DE ORGANISATIE

INLEIDING

Museum BroekerVeiling maakt de komende jaren flinke stappen. Zowel met betrekking tot de groei van het aantal bezoekers, als de inhoudelijke richting die het museum inslaat, is het noodzakelijk om het juiste integrale 'organisatieplaatje' op te stellen en daarop de formatie af te stemmen. Hiermee kunnen, passend bij de exploitatiebegroting, de juiste mensen op de juiste plek in de organisatie worden gezet en de forse ambities die het museum heeft uitgesproken ook worden gerealiseerd.

Behalve dat de interne organisatie, qua personeel, op orde gebracht moet worden, is dit bij uitstek het moment om de *governance* (toezichthoudende, adviserende en anders betrokken organen) een heldere rol toe te dichten. Hiermee wordt voor iedereen helder wat het bovenliggende doel en het bijbehorende mandaat van het betreffende orgaan is en hoe deze zich tot Museum BroekerVeiling verhouden.

UITGANGSPUNTEN

Dit document is geschreven voor de periode 2023 – 2028, waarbij in ogenschouw is genomen dat Museum BroekerVeiling in staat moet zijn om – met de visie van het museum in het achterhoofd – de missie van het museum moet kunnen realiseren. Dat betekent dat de organisatie er personeel op toegerust moet zijn om in 2027:

- 75.000 bezoekers per jaar te trekken, te ontvangen en een goede beleving mee te geven;

- De collectie op een goede manier en volgens de normen van de Museumvereniging te onderhouden, uit te breiden en daar waar nodig af te stoten;
- De permanente tentoonstelling weer te realiseren en te onderhouden;
- Jaarlijks een sterke (tijdelijke) museale tentoonstelling te realiseren;
- Een aantrekkelijk doorlopend programma (grote en kleine evenementen) op te tuigen en te vermarkten;
- Een sterk en passend educatief programma binnen en buiten de muren van Museum BroekerVeiling te realiseren;
- De huidige verbindings- en ontmoetingsfunctie voor de inwoners van Dijk en Waard verder uit te breiden.

FORMATIE: INVULLING KERNORGANISATIE MUSEUM BROEKERVEILING

Om de gewenste koers en ambities vorm te geven is het noodzakelijk om de juiste bemanning aan boord te hebben. Onderstaand volgt een analyse van de koersverandering die directe impact heeft op het benodigde type personeel. Vervolgens gaan we in op enkele specifieke functies en rollen die in onze ogen anders moeten worden ingevuld, waarbij wij het accent hebben gelegd op het museale aspect, de presentatie, educatie en marketing. Tot slot geven we in grote lijnen aan hoe wij denken hoe de nieuwe functies passen binnen de huidige begroting. In de bijlagen is het in januari 2023 geactualiseerde functiehuis toegevoegd. Wanneer het advies over de door

de kwartiermakers voorgestelde nieuwe functies wordt overgenomen, zullen deze functies verder moeten worden uitgeschreven en in het bestaande functiehuis worden toegevoegd (zie bijlage IX).

VERANDERINGEN IN KOERS DIE INVLOED HEBBEN OP DE FORMATIE

- **Meer bezoekers:** meer logistiek & planningscapaciteit benodigd;
- **Meer (tijdelijke) tentoonstellingen:** meer museale kennis in huis nodig;
- **Meer (van de tentoonstellingen afgeleid) programma:** meer evenement- en organiserend vermogen nodig;
- **Meer educatie:** meer kennis en inzet op educatie nodig;
- **Meer gewenste groei:** meer marketinginspanning, sales, fondsenwerving en businessdevelopment nodig.

De gemeente Dijk en Waard heeft een forse investering gedaan in Museum BroekerVeiling en verwacht dat zij in 2027 het museum in de basis op orde heeft, een vernieuwde permanente tentoonstelling heeft staan, 75.000 bezoekers trekt en haar exploitatiebegroting op orde heeft. Museum BroekerVeiling zal op deze KPI's sturen en maakt ook in die lijn keuzes in de formatiesamenstelling.

GEVOLGEN VOOR DE FORMATIE

Luchtverkeersleiding en vrijwilligers coördinatie versterken

Museum BroekerVeiling is een museum waar heel veel logistieke bewegingen zijn. Er wordt geveild, er wordt gevaren, bootjes worden verhuurd. Groepen komen langs voor vergaderingen, lunches en/of een museale beleving. Om dit goed te laten lopen is er een hele stevige planning en coördinatie nodig. Niet alleen is nodig om 'op de dag zelf' alles goed te laten lopen, juist aan de achterkant is veel nodig om de 200 vrijwilligers op de juiste plaats op het juiste moment te laten zijn. Behalve de wat 'hardere' plannings- en coördinatie vaardigheden is het ook noodzakelijk om de vrijwilligers op een juiste manier, op een persoonlijke manier aan te spreken, waardering te tonen en ze in hun kracht te zetten. Tot nu toe gaat dat goed. De huidige coördinator doet haar werk goed, maar met de stijging in bezoekersaantallen, het toenemen van het aantal bedrijfsbezoeken en de groei aan evenementen, wordt deze taak een stuk uitdagender, hectischer. Het is noodzakelijk om iemand aan het team toe te voegen die de overkoepelende blik heeft, verder vooruitkijkt, de langetermijnplanning in de gaten houdt en het hoofd koel houdt wanneer het drukker wordt in het museum. Deze persoon moet meer in structuren en planmatig kunnen denken en in staat zijn om de vrijwilligers(structuur) verder te professionaliseren (denk daarbij aan het opstellen van contracten, reguliere functioneringsgesprekken, functieprofielen, vrijwilligersopleidingen, structurele werving, etc.). Het huidige 'hoofd-coördinatie' zou leiding kunnen geven aan frontoffice (balie) en de dagelijkse werkzaamheden voor haar rekening kunnen nemen en daarbij de persoon die de boekingen voor haar rekening neemt kunnen ondersteunen. Het nieuwe hoofd vrijwilligers coördinatie en luchtverkeersleiding zou voor 0.6 FTE aangenomen kunnen worden.

Beheer & onderhoud

Het museum en het bijbehorende terrein heb-

ben de afgelopen tijd veel onderhoud gehad en dat zal de komende tijd niet minder worden. Veel ingrijpende wijzigingen staan op stapel en moeten in goede banen worden geleid. Ook bij 'beheer & onderhoud' geldt dat veel van de werkzaamheden worden uitgevoerd door vrijwilligers (samen zo'n 20 FTE). Het onderhoud aan de tuin, de eilanden, de schuiten, het gebouw etc. Los van de extra ingrepen die op stapel staan, zal bij meer intensief gebruik van het museum er meer 'stuk' gaan en verslijten. Ook zal er verder vooruit gekeken moeten worden (welke klussen wanneer gedaan moeten worden). Los van de intensivering van de werkzaamheden zal het plannen en het aansturen van de vrijwilligers daarom intensiever worden. Het huidige hoofd beheer en onderhoud doet heel goed werk, laat dat duidelijk zijn. Maar bij verdere intensivering vergt deze functie andere capaciteiten en vaardigheden dan dat er op dit moment in huis zijn. Hier zal een versterking nodig zijn. Van de huidige 1,0 FTE is het goed voor te stellen dat beheer en onderhoud in 2027 door 1,5 FTE wordt aangestuurd.

Collectiemedewerker

Museum BroekerVeiling heeft een mooie en belangrijke collectie. Het gebouw zelf en de schuiten vormen wellicht wel de meest imposante onderdelen van de collectie. Ook zijn er veel bijzondere of unieke gebruiksvoorwerpen in het depot te vinden en tot slot is er een rijke verzameling van immaterieel erfgoed (oral history). Het collectiebeheer is op dit moment in goede handen bij de collectiebeheerder. Het dagelijks beheer en onderhoud van de collectie is in handen van vrijwilligers en loopt goed. Het beleid met betrekking tot de collectie is neergeslagen in een plan. Dit plan kan een opfrisbeurt gebruiken en - wanneer er meer onderzoeks capaciteit ontstaat - ook verdere verdieping. Ook is het goed als er een expert een check doet op het collectieplan en de door het museum te volgen regels en procedures met betrekking tot de collectie zoals gesteld in de museumnorm 2020 door de Museumvereniging (o.a. verantwoord

afstoten, herkomstonderzoek, collectieregistratie en informatieplan, continuïteit in behoud en onderzoek). Hiertoe zijn contacten opgenomen met het Zuiderzeemuseum. Het Zuiderzeemuseum heeft inmiddels aangegeven dat Kees Hendriks, hoofd collecties, het museum graag verder op weg wil helpen hiermee. Tenslotte is de museumcommissie nieuw leven ingeblazen. Deze driekoppige commissie, bestaande uit Lisette Zijp (oud-conservator Museum BroekerVeiling), Arie Kaan (expert historie Broek op Langedijk) en John Klokkemeijer (diverse bestuursfuncties Museum BroekerVeiling), zal per kwartaal het museum gevraagd en ongevraagd van advies dienen met betrekking tot de collectie en het ontsluiten ervan. Met de museumcommissie aan boord (optioneel uit te breiden), gecombineerd met de expertise van buiten (Zuiderzeemuseum), gebouwd op het bestaande fundament én het feit dat er een nieuwe permanente tentoonstelling (met externe expertise) wordt gerealiseerd, zien we op dit moment geen noodzaak om een extra conservator aan te trekken met kennis van de historische collectie. Met betrekking tot het ontsluiten van de collectie (met een historische perspectief) is er voldoende kennis aanwezig.

Hoofd Presentatie & Publiek

Het museum slaat een nieuwe weg in door zich ook te richten op het nu en de toekomst. Thema's die te maken hebben met het behouden van het gebied zijn onder andere water, bouwen, bodemdaling, stikstof (met als koepelthema duurzaamheid). Deze thema's krijgen een museale vertaling bij Museum BroekerVeiling. Dat betekent dat de achterliggende verhalen en perspectieven door middel van de (tijdelijke) tentoonstellingen en het programma worden verbeeld. Het hoofd presentatie en publiek (eigenlijk een programmamaker/conservator) zet de lijnen uit hoe voor een breed publiek (de verschillende doelgroepen van Museum BroekerVeiling in het achterhoofd houdend) deze thematiek kan worden geagendeerd met relevante presentaties. Het hoofd presentatie en publiek heeft een verbindende, inhoudelijke,

museale, programmatische spilfunctie die een logische verbinding heeft met educatie en marketing en communicatie. Het hoofd presentatie en publiek heeft een breed relevant netwerk en is in staat om veel partijen aan zich te binden. Museum BroekerVeiling moet namelijk niet alles zelf doen, maar relevante partners verleiden om bij Museum BroekerVeiling met kennis en expertise tentoonstellingen en programma te verkrijgen. Het hoofd presentatie en publiek vult het conservatorschap 'nu/toekomst' in. Aangevuld met de historische know how van de museumcommissie, collectiebeheerder en de expertise van hoofd collecties van het Zuiderzeemuseum is er op dit moment geen aanvullende conservator nodig.

Educator

Per 1 juni 2023 ontbreekt er een educator bij het museum. Een cruciaal gat in de formatie dat zo snel mogelijk gedicht moet worden. Er zijn forse ambities met betrekking tot de educatie. Dat betekent dat daar ook navenant naar gehandeld moet worden. Om een effectieve slag te slaan op educatie adviseren wij om parallel een educator (medior) aan te nemen die meewerkend ploegleider is. Hij/zij moet in staat zijn om:

- Op basis van de liggende plannen, vervolgplannen voor de lange termijn te ontwikkelen en uit te (laten) voeren;
- Vrijwilligers, museumdocenten en externe krachten in te huren en aan te sturen;
- Creatieve bureaus/museumdocenten lessen/projecten/activiteiten te laten ontwikkelen.

Om de educator een vliegende start te geven is het het overwegen waard om in de periode okt 23 – dec 23 een strategisch educatieplan te ontwikkelen – een soort kapstok – waar de educator verdere invulling en verdieping aan kan geven. Belangrijk is dat de educator ook echt zelf hands on is en zelf ook lessen van Proeflab (op Reis) kan en wil draaien. De educator start met 0,8 tot 1 FTE en groeit door tot 1,5 FTE

Marketing & programmering

De huidige bezetting op marketing is te smal. De huidige marketingmedewerker moet verder vrij worden gemaakt om zijn taken beter uit te kunnen voeren. Daartoe zijn inmiddels de eerste acties op ondernomen. De administratieve werkzaamheden worden ergens anders in de organisatie belegd. Hierdoor ontstaat er meer tijd om het strategische marketingplan op hoofdlijnen verder uit te werken, daar waar nodig nader (markt)onderzoek te verrichten en meer onderscheidende campagnes te voeren. De functie marketing en programmering is cruciaal bij het realiseren van hogere bezoekersaantallen en zal de komende jaren van 0,8 FTE door moeten groeien naar 1,5 FTE in 2027. De medewerker marketing & programmering:

- Is in staat om het strategisch marketingplan verder te operationaliseren;
- Heldere keuzes te maken in doelgroepen en middelen (op basis van ervaring, analyse van data en eventueel uit te voeren onderzoek);
- Is gedreven door de inhoud waar Museum BroekerVeiling zich mee bezig houdt en heeft idealiter een duurzaamheidsprofiel;
- In staat om bureaus programma + activiteiten te laten ontwikkelen en uit te laten voeren.

Fondsenwerving

De gemeente Dijk en Waard heeft bij de impuls die zij Museum BroekerVeiling heeft gegeven, wel als randvoorwaarde gesteld dat zij zelf 25% van de beschikbaar gestelde financiën moet matchen. Meer bezoekers helpen met het genereren van die inkomsten, maar zijn bij lange na niet voldoende. Daarom is het voor het museum noodzakelijk om fondsen te werven. De huidige fondsenwerver is goed, maar heeft aangegeven zich nog maximaal twee jaar te willen verbinden aan het museum. Deze komende twee jaren zal het noodzakelijk zijn om een nieuwe kundige fondsenwerver aan boord te krijgen. Hierbij zal in de formatie geen rekening worden gehouden met een vaste plek.

WIJZIGINGEN FORMATIE IN RELATIE TOT DE BESCHIKBARE FINANCIËN

Wanneer alle bovenstaande aanbevelingen en adviezen worden opgevolgd wordt er binnen de bestaande formatie geschoven met mensen. Onder aan de streep betekent het dat er per direct twee mensen aangenomen moet worden:

- Een hoofd presentatie en publiek (per 1 september 2023 gerealiseerd);
- Een educator (per 1 augustus 2023 gerealiseerd).

Dit past binnen de voorziene exploitatiebegroting. Met betrekking tot de intensivering van de marketing & het programma zal dat binnen de lopende begroting worden opgelost.

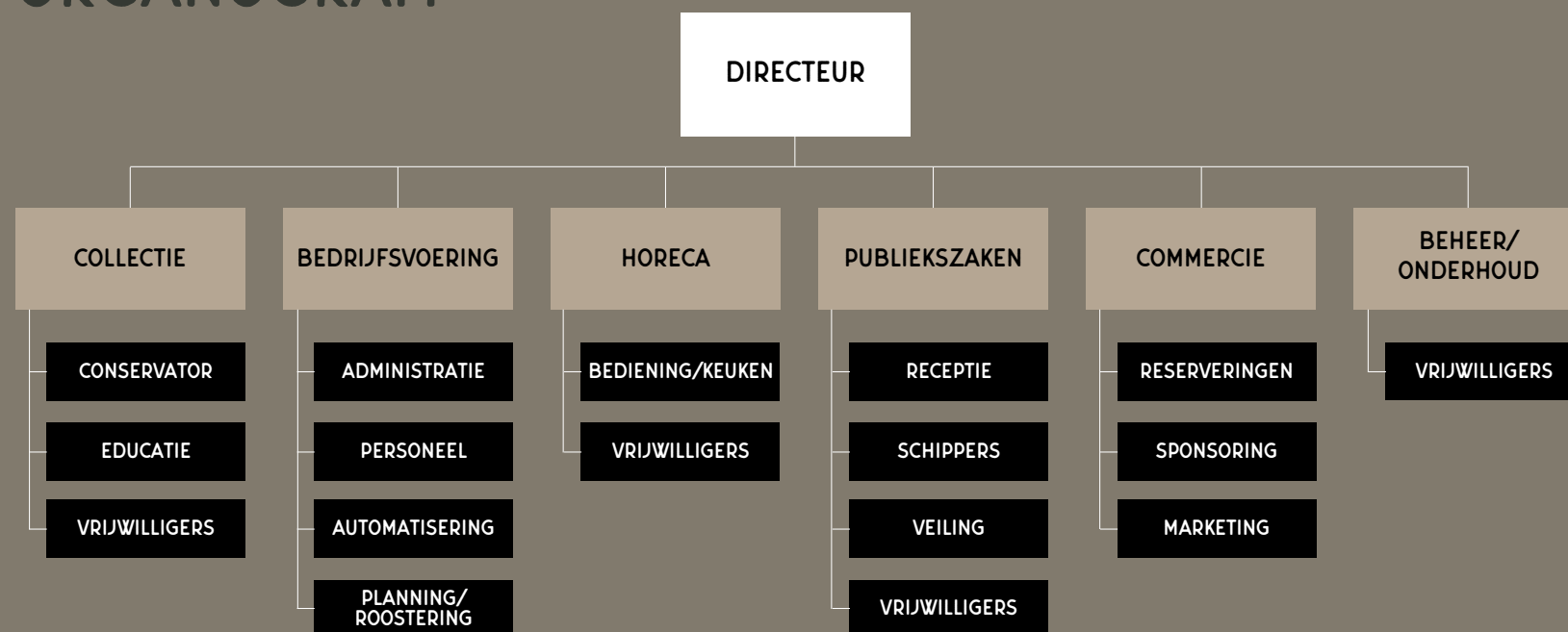
Daarnaast moet in 2024 een hoofd beheer & onderhoud en een hoofd planning & vrijwilliger coördinatie aan de formatie worden toegevoegd. Dat zullen geen volledige FTE's zijn. Allereerst omdat daar niet voldoende beschikbare financiën voor zijn, maar ook omdat het door intern schuiven van personeel grotendeels opgelost kan worden. Dit levert het beoogd organigram Museum BroekerVeiling 2027 op.

RAAD VAN TOEZICHT

De Raad van Toezicht is het toezichthoudende orgaan van Museum BroekerVeiling en houdt toezicht op langetermijn waardecreatie en houdt toezicht op financiële gezondheid en de risicobeheersing, en de uitvoering van het meerjarenplan.

De afgelopen transitie en coronaperiode is de Raad van Toezicht zeer actief geweest en heeft veel tijd en energie gestoken om het voortbestaan van Museum BroekerVeiling te borgen. Nu de toekomst van Museum BroekerVeiling is veilig gesteld wordt de rol van de Raad van Toezicht niet minder belangrijk, maar wel minder op de voorgrond.

ORGANOGRAM

Advies vanuit de kwartiermakers met betrekking tot de Raad van Toezicht is – nu er een nieuwe voorzitter gevonden is – de rol tussen directeur-bestuurder en de Raad van Toezicht te herijken en vast te leggen.

RAAD VAN ADVIES

De Raad van Advies van Museum BroekerVeiling is een commissie die gevraagd en ongevraagd advies kan geven aan de directeur-bestuurder van Museum BroekerVeiling. Advies vanuit de kwartiermakers met betrekking tot de Raad van Advies is om een bredere raad op te tuigen met voelsprietten en netwerk op de domeinen waar Museum BroekerVeiling de komende jaren zal opereren. De Raad van Advies is in de ogen van de kwartiermakers ook een toegangspoort naar netwerk en funding.

MUSEUMCOMMISSIE

De Museumcommissie bestaat op dit moment uit drie personen en geeft het hoofd presentatie en publiek en de directeur-bestuurder van Museum BroekerVeiling gevraagd en ongevraagd advies over museale zaken. Hierbij is het nadrukkelijk de bedoeling dat de Museumcommissie adviseert op hoofdlijnen. Uiteraard kunnen leden van de Museumcommissie ook deelnemen in losse projecten waar op meer detailniveau kan worden geopereerd. De Museumcommissie komt minimaal een keer per kwartaal bij elkaar. De bijeenkomsten worden voorbereid en geagendeerd door het hoofd presentatie en publiek. Advies vanuit de kwartiermakers met betrekking tot de Museumcommissie is om uit te breiden naar 5 tot 7 personen, waarbij gezocht kan worden naar extra museale kennis (Zuiderzeemuseum e.a.), kennis over het (Oosterdel)gebied (Staatsbosbeheer e.a.) en kennis over duurzaamheid (Universiteit Wageningen e.a.).

VRIENDEN VAN DE BROEKERVEILING

Doel van de Vrienden van BroekerVeiling is om financiën te realiseren voor (projecten van) Museum BroekerVeiling. Het bestuur van de Vrienden van BroekerVeiling is bezig met een vernieuwingsslag om meer en jongere vrienden blijvend te verbinden. Naast lidmaatschappen is het ook de bedoeling om meer MKB uit de omgeving en/of een inhoudelijke link met Museum BroekerVeiling tot sponsor/partner te maken. Minimaal een keer per kwartaal komen de directeur-bestuurder van Museum BroekerVeiling en de voorzitter van de Vrienden van de BroekerVeiling bij elkaar. De directeur-bestuurder van Museum BroekerVeiling stelt hierbij de agenda op.

FINANCIËN

INLEIDING

In de inleiding van dit rapport is reeds beschreven dat de gemeenteraad van de gemeente Dijk en Waard heeft besloten dat de financiële impuls voor Museum BroekerVeiling in twee fases gaat. In de periode 2023 – 2024 is een bedrag van €1.840.000,-⁷ beschikbaar gesteld om fase 1 (basis op orde) te realiseren. Wanneer deze fase is afgerond en de bezoekersaantallen in lijn liggen met de in het Berenschot gepresenteerde groei, wordt ook het geld met betrekking tot fase 2 beschikbaar gesteld € 1.400.000,-⁸. In het raadsbesluit is per fase een aantal financiële posten benoemd, die – nu de kwartiermakers het plan verder hebben geoperationaliseerd⁹ – in de praktijk anders in de tijd moeten worden geplaatst.

In de stuurgroep van 26 juni 2023 is het verzoek ingediend én goedgekeurd (zie bijlage X en XI) dat er enkele posten in de begroting worden 'gewisseld' (waarbij het nettoresultaat van de wissel € 50.000 op een totaal van € 3.240.000 is). Ook is besloten dat het gehele bedrag (optelling fase 1 en 2) eerder (in 2024) beschikbaar komt voor de ingrepen die noodzakelijk zijn om Museum BroekerVeiling naar scenario 'Museum als Verrijking' te brengen. Hiermee wordt afgezien om het project in twee fases op te knippen en worden de fases Basis op Orde en Museum als Verrijking ook financieel samengevoegd. Inmiddels is dit ook door de Raad van de gemeente Dijk en Waard goedgekeurd. Er lag voor de Stuurgroep een drietal redenen aan ten grondslag om dit verzoek goed te keuren in combinatie met de geboden ruimte in het raadsbesluit om bepaalde investeringen naar

voren te trekken om de verdien capaciteit van het museum verder te vergroten:

- Het gaat goed met het museum. De bezoekersaantallen stijgen sneller dan verwacht. In 2023 verwachten we in plaats van 55.000 al 60.000 bezoekers te trekken. Om de stormachtige groei in bezoekersaantallen aan te kunnen, moeten de verouderde horeca en toiletvoorzieningen (al niet toegerust op de hoeveelheid bezoekers anno 2023) in de lighallen zo spoedig mogelijk worden doorgevoerd. Wanneer dit niet in de winter van 2023/2024 kan worden gerealiseerd, loopt het museum mogelijk vast in de periode erna en kan ze niet doorgroeien naar de 75.000 bezoekers. Deze aanpassing heeft voor het museum topprioriteit.
- In het Berenschotrapport is voorzien dat er een drijvend terras, aanlegsteiger en twee bruggen worden aangelegd. Op basis van gevoerde gesprekken, is de conclusie getrokken dat de voordelen van het aanleggen van de twee bruggen (m.b.t. de ontsluiting van het museum) minimaal zijn. Ook is het maar zeer de vraag of de gelden die hiervoor beschikbaar zijn gesteld voldoende zijn om de bruggen ook rolstoeltoegankelijk te maken. Dit alles in overweging nemende, heeft ons doen besluiten deze post (in onze ogen) doelmatiger te willen aanwenden. We besteden het geld van de bruggen (in lijn met de oorspronkelijke functie: museum beter ontsluiten) aan betere vindbaarheid en toegankelijkheid van het museum. We passen de entree en de inrichting van de ontvangsthal van het entreegebouw aan. Door

ervoor te kiezen om de bruggen niet aan te leggen, kan er extra geld worden geïnvesteerd in het aantrekkelijker/ 'beleefbaarder' maken van de eilanden (o.a. waterbeleving, bijen/wormenhotel, kloetbaan).

- Oorspronkelijk was er voorzien in één nieuwe permanente tentoonstelling. In de praktijk blijkt dat de permanente tentoonstelling op verschillende plekken in het museum haar plek zal vinden. Dat betekent dat er zowel in het entreegebouw als in de lighallen voorbereidende infrastructurele aanpassingen moeten worden gedaan. Kort en goed: de ruimtes moeten eerst geschikt worden gemaakt, voordat er tentoonstellingen kunnen komen. Het is daarom logisch dat de permanente tentoonstelling niet in het scenario Basis op Orde, maar in het scenario Museum als Verrijking moet worden geplaatst. Het is daarom dat we willen dat de gelden die gemoeid zijn met de aanpassingen in de gebouwen in de fase 'Museum als Verrijking' naar voren worden getrokken in de tijd en de permanente tentoonstelling naar achteren wordt gezet in de tijd.

BEGROTING OP HOOFDLIJNEN

Het feit dat de twee fases (financieel) worden samengevoegd, maakt het voor zowel de gemeente Dijk en Waard als Museum BroekerVeiling eenvoudiger om het overzicht te houden en bij te sturen waar nodig. De volgende begroting op hoofdlijnen is het resultaat, waarbij het geldbedrag gemoeid met de posten 'Museale installaties' en 'Verduistering Lighallen' worden ondergebracht bij de post 'nieuwe vaste

⁷ De gemeente Dijk en Waard stelt 75% van dit bedrag ter beschikking. Museum BroekerVeiling staat zelf aan de lat om 25% cofinanciering te realiseren.

⁸ De gemeente Dijk en Waard stelt 75% van dit bedrag ter beschikking. Museum BroekerVeiling staat zelf aan de lat om 25% cofinanciering te realiseren.

⁹ Het rapport Berenschot is niet bedoeld als een in beton gegoten stramen, maar een kader om verder uit te werken.

tentoonstellingen'. Zie de nadere beschrijving hiervan verderop in de tekst in onderdeel 8C.

STAND VAN ZAKEN PER POST

- **Aanschaf fluisterbootjes:** *op schema*
De fluisterbootjes zijn voor de eerste fase aangeschaft en per 1 juni in gebruik genomen. In 2024 zal de rest van de fluisterbootjes worden aangeschaft.
- **Gesloten rondvaartboot:** *afgerond & gerestaureerd*
De gesloten, geëlektrificeerde rondvaartboot is per 1 juni in gebruik genomen.
- **Onderhoud Entreegebouw:** *afgerond*
De glasplaten zijn opnieuw opgehangen (tevens schoongemaakt), het gebouw is lekvrij gemaakt, de muren hersteld en de brandinstallatie is vernieuwd.
- **Extra marketing & communicatie:** *op schema*
Er wordt door Museum BroekerVeiling een marketingstrategie ontwikkeld, waarmee een groei naar 66.000 bezoekers (2024) en 72.000 (2025) beoogd wordt te bereiken. De uitvoer hiervan zal in 2024 en 2025 plaatshebben.
- **Kwartiermaker/adviseurs:** *op schema*
De kwartiermakers leveren in juli hun integrale plan op, waarin de museale formule voor Museum de BroekerVeiling wordt beschreven. In dit plan zijn de volgende onderdelen opgenomen:
 - Missie, visie en brandstory (overkoepelend verhaal Museum BroekerVeiling),
 - Brand identity (huisstijl),
 - Vlekkenplan (wat komt waar in het museum),
 - (Tijdelijk) tentoonstellingsgrid (wanneer komt welke tijdelijke tentoonstelling),
 - Programmeringsgrid (welke evenementen en activiteiten gaat het museum doen)
 - Personele formatie – focus op het museale

ONDERDELEN TRANSITIE MUSEUM BROEKERVEILING		Bedrag in € (ex btw)
Nieuwe vaste tentoonstelling Entreegebouw		€ 350.000
Nieuwe vaste tentoonstelling lighallen		€ 400.000
Verbouwing lighallen tbv horeca en tentoonstellingen		€ 900.000
Aanpassing gebouwen divers		€ 170.000
Herinrichting buitenterrein		€ 150.000
Aanschaf fluisterbootjes (gerealiseerd)		€ 225.000
Gesloten rondvaartboot (gerealiseerd)		€ 490.000
Onderhoud Entreegebouw (gerealiseerd)		€ 180.000
Kwartiermaker/adviseurs (gerealiseerd)		€ 100.000
Extra marketing/communicatie		€ 100.000
Begeleiding (bouw & conceptbewaking) realisatie tentoonstellingen		€ 175.000
Subtotaal		€ 3.240.000
Onvoorzien 10%		€ 324.000
Totaal		€ 3.564.000

stuk (hoeveel en welk type medewerkers is nodig om de ambities te realiseren)

Nieuwe vaste tentoonstelling: *naar achter in de tijd*
De nieuwe permanente tentoonstelling zal bestaan uit een aantal onderdelen op verschillende plekken in het museum. Een aantal delen van de permanente tentoonstelling wordt later dan voorzien gerealiseerd, omdat eerst de infrastructuurle ingrepen in het entreegebouw en de lighallen uitgevoerd moeten worden (voorzien 2023/2024) om de deeltentoonstellingen te kunnen plaatsen. De volgende (permanente) deeltentoonstellingen zoals eerder in het rapport beschreven staan op de planning:

- 2023 Afmijnlokaal: Permanente tentoonstelling deel I → De veiling
- 2024 Entreegebouw: Permanente tentoonstelling deel II → Personen & verhalen
- 2024 Entreegebouw: permanente tentoonstelling deel III → Ontstaan van het gebied
- 2024 Entreegebouw: permanente tentoonstelling deel IV → Proeflab
- 2026 Entreegebouw: Permanente tentoonstelling deel V → Groei

- 2026 Lighallen voor: Permanente tentoonstelling deel VI → Veilingdag
- 2026 Lighallen: Tijdelijke Tentoonstellingsbox
- 2026 Lighallen achter: Permanente tentoonstelling deel VII → : beleving historische schuiten
- 2027 Lighallen hoog: Permanente tentoonstelling deel VIII → beleving (auditief/visueel)
- 2024 Buiten: Permanente tentoonstelling deel IX → Watertafels

Museale installaties: *naar achter in de tijd*
De drie begrootte museale installaties worden ingebed in drie onderdelen van de permanente tentoonstelling:

- Permanente tentoonstelling deel IV → groei
- Permanente tentoonstelling deel VII → beleving lighallen Veilingdag
- Permanente tentoonstelling deel VIII → beleving historische schuiten

Verduistering lighallen: *naar achteren in de tijd*
Om te kunnen projecteren op het hoge gedeelte van de lighallen, was in het rapport van Berenschot een bedrag van € 150.000,- opgenomen in

de begroting om de lighallen gedeeltelijk te verduisteren. Los van het feit dat dit financieel niet toereikend is, is het ook niet wenselijk. Deze post wordt ondergebracht bij het realiseren van de permanente tentoonstelling: het ontstaan van het Rijk der Duizend Eilanden

Herinrichting museumterrein:

naar voren in de tijd

In het Berenschotrapport is voorzien dat er een drijvend terras, aanlegsteiger en twee bruggen worden aangelegd. Nader onderzoek heeft uitgewezen dat de voordelen van het aanleggen van de twee bruggen (m.b.t. de ontsluiting van het museum) minimaal zijn. Dit geld kan doelmatiger aangewend worden door het aan de vindbaarheid van de entree, alsmede de inrichting van de ontvangsthal van het entreegebouw te besteden. Door ervoor te kiezen om de bruggen niet aan te leggen, kan er ook extra geld worden geïnvesteerd in het aantrekkelijker en meer beleefbaar maken van de eilanden (onder andere waterbeleving, bijen/wormenhotel, kloetbaan).

Investering in omliggend gebied: *Museum BroekerVeiling volgt het tempo van de stakeholders*

→ Museum BroekerVeiling heeft met betrekking tot de ontwikkelingen in het gebied (o.a. de molen, de sluis, de werf, het uitkijkpunt) geen middelen gereserveerd, maar zit inhoudelijk - daar waar nodig stuwend, dan weer faciliterend – aan tafel.

Aanpassingen gebouwen: *naar voren in de tijd*

→ Om de stormachtige groei in bezoekersaantallen aan te kunnen, moet de verouderde horeca (al niet toegerust op de hoeveelheid bezoekers anno 2023) in de lighallen zo spoedig mogelijk worden doorgevoerd. Wanneer dit niet in de winter van 2023/2024 kan worden gerealiseerd, loopt het museum vast in de periode erna en kan ze niet doorgroeien naar de 75.000 bezoekers. Deze aanpassing heeft voor het museum topprioriteit.

→ Om de permanente tentoonstellingen te kunnen realiseren moet er eerst infrastructuur in zowel het entreegebouw als in de lighallen wijzigingen worden doorgevoerd. Daarom willen we een gedeelte van de gelden die gemoeid zijn met de aanpassingen in de gebouwen, en nu gereserveerd zijn voor 2025/2026 naar voren trekken (winter 2024).

UITGESPLITSTE BEGROTING

Studio Louter en Adviesbureau Berenschot hebben al een initiële begroting gemaakt op basis waarvan de gemeente Dijk en Waard de financiële impuls heeft gegeven. Spinner & Langkous heeft deze begroting op basis van de voorgestelde ingrepen verfijnd en wil daarbij benadrukken dat het rapport van Studio Louter is opgesteld in 2020. De gemeente heeft de bedragen die in het rapport genoemd zijn in 2022 overgenomen. De bedragen die opgenomen zijn in de begroting zullen worden besteed in 2024 (of later) en dienen nog te worden geïndexeerd gezien de prijsontwikkeling de afgelopen jaren. De hieronder opgenomen bedragen (gebaseerd op prijspeil 2020) zijn indicatief en heeft Spinner & Langkous op basis van ervaring ingeschat. In de volgende fase worden offertes opgevraagd en kan een meer gespecificeerde begroting worden opgesteld.

AANVULLENDE FINANCIËLE ZAKEN

Aanvullend op de gepresenteerde grove begroting stelt Spinner & Langkous de volgende zaken vast die bij de realisatie van de transformatie aandacht behoeven:

→ In het rapport van Studio Louter werd de structurele subsidie vastgesteld op 370.000/390.000 en aanvullend een beheervergoeding (66K). De gemeente heeft deze 66K (nog) niet meegenomen in de structurele subsidie. Wanneer dit niet gecorrigeerd wordt, heeft dit nadelige invloed op

de toekomstige exploitatie. Advies is om de structurele subsidie exploitatie met 66K (ook te indexeren) op te hogen.

→ Spinner & Langkous heeft begrepen dat het nog niet is vastgesteld dat de totale structurele subsidie wordt geïndexeerd. Als dat zo blijft heeft dit invloed op de toekomstige exploitatie. Advies is om de structurele subsidie exploitatie inclusief de bovenstaande 66K te indexeren (peildatum 2020).

→ De coronaperiode heeft ook dit museum financieel zwaar getroffen. Studio Louter had corona (zoals velen van ons) niet voorzien en heeft in de toekomstige exploitatie geen rekening gehouden met het terugbetalen van NOW-schuld (125K) en de gemeentelijke Covidlening (375K) aan het museum. Hiervoor dient een aparte regeling getroffen te worden die niet drukt op de exploitatiebegroting.

→ Het relatief kleine team van Museum BroekerVeiling krijgt veel voor elkaar en staat op de drempel van een nieuwe fase. Groei is het woord dat de komende jaren centraal zal staan: qua bezoekersaantallen, qua tentoonstellingen, het verwerven van inkomsten, marketinginspanningen, bezoek van scholen enzovoort. Het zal alle hens aan denk worden voor de (nieuwe) medewerkers om hun taken uit te voeren en de adviezen en aanbevelingen die in dit boekwerk zijn vastgelegd te verwezenlijken. Om in deze roerige periode overzicht te houden en de koers in de gaten te houden, adviseren de kwartiermakers om voor de periode 2023 – 2026 1) een projectleider verbouwing aan te stellen en 2) een projectleider in te schakelen om de museale koers te bewaken en de realisatie van de permanente tentoonstelling binnen de gestelde kaders te realiseren (eventueel door derden).

PLANNING OP HOOFDLIJNEN

De integrale planning zal in de komende fase nader worden uitgewerkt met als belangrijkste randvoorwaarde dat de transitie eind 2027 volledig is gerealiseerd. Met betrekking tot de planning van de permanente deeltentoonstellingen en de horeca spelen we in op de behoef-

te van het museum om iedere keer weer iets nieuws te presenteren en daardoor actueel te blijven bij het publiek. Dat levert het volgende overzicht op met betrekking tot de werkzaamheden voor de permanente deeltentoonstellingen.

JAAR	ONDERDELEN PERMANENTE TENTOONSTELLINGEN
2023	Afmijnlokaal audio verbeteren: Permanente tentoonstelling deel I → De veiling
2024*	Entreegebouw: Permanente tentoonstelling deel II → Personen & verhalen
2024*	Entreegebouw: permanente tentoonstelling deel III → Ontstaan van het gebied
2024*	Entreegebouw: permanente tentoonstelling deel IV → Proeflab doorontwikkelen
2024/2025	Lighallen: Verbouwing Horeca en plaatsing afscheidingswand
2026	Entreegebouw: Permanente tentoonstelling deel V → Groei van Groente
2026	Lighallen voor: Permanente tentoonstelling deel VI → Veilingdag (drijvende box)
2026	Lighallen: Tijdelijke Tentoonstellingsbox (drijvende en verplaatsbare box)
2026	Lighallen achter: Tentoonstelling deel VII → : beleving historische schuiten
2027	Lighallen hoog: Tentoonstelling deel VIII → beleving (auditief/visueel)
2024*	Buiten: Permanente tentoonstelling deel IX → Watertafels
* (50 jaar MBV)	

NEXT STEPS

HAAST VERSUS KWALITEIT

Er is momentum, er wordt veel bereikt in korte tijd, de bezoekersaantallen van Museum BroekerVeiling gaan nu al hard omhoog. Op dit moment zit de wind mee en gaat er veel goed. Het advies van de kwartiermakers is om het momentum te benutten en tempo te houden, maar niet te snel te gaan. De medewerkers en vrijwilligers moeten het tempo aan kunnen. Kwaliteit gaat boven snelheid. Deze transformatie is een marathon en geen sprint en loopt tot en met 2027. Advies is om de gehele looptijd van de transformatie te benutten en niet sneller dan snel te gaan ten koste van de organisatie.

DOORLOOPTIJD VERGUNNING EN AANBESTEDINGSPROCES

Voordat de werkzaamheden kunnen starten in de Lighallen (Rijksmonument) moet er een omgevingsvergunning worden afgegeven. De doorlooptijd van die procedure is vrij fors. Daarnaast is het op dit moment ook nog onduidelijk of de verbouwing (Europees) aanbesteed moet worden of niet. Wanneer de verbouwing aanbesteed moet worden heeft dat gevolgen voor het proces. Aanbeveling van de Kwartiermakers is dat uiterlijk voor 1 oktober 2023 een beslissing genomen moet worden of de verbouwing in de winter van 2023/2024 of in de winter van 2024/2025 plaats zal hebben.

GESCHIKT PERSONEEL OP TIJD AAN BOORD

De ambities zijn fors. De extra manschappen die nodig zijn om de ambities te realiseren ook. Het zal nog flink aanpoten zijn om de juiste mensen (passend binnen de exploitatiebegroting) te vinden. Met het aannemen van de nieuwe educator en het nieuwe hoofd publiek en presentatie is een grote slag geslagen. Het advies van de kwartiermakers is om nu al te starten met verkennende gesprekken voor de openstaande functies.

EXTRA INHUUR OM NEXT STEPS TE BORGEN

Het relatief kleine team van Museum BroekerVeiling krijgt veel voor elkaar en staat op de drempel van een nieuwe fase. Groei is het woord dat de komende jaren centraal zal staan: qua bezoekersaantallen, qua tentoonstellingen, het verwerven van inkomsten, marketinginspanningen, bezoek van scholen enzovoort. Het zal alle hens aan denk worden voor de (nieuwe) medewerkers om hun taken uit te voeren en de adviezen en aanbevelingen die in dit boekwerk zijn vastgelegd te verwezenlijken. Om in deze roerige periode overzicht te houden en de koers in de gaten te houden, adviseren de kwartiermakers om voor de periode 2023 – 2026 1) een projectleider verbouwing aan te stellen en 2) een projectleider in te schakelen om de museale koers te bewaken en de realisatie van de permanente tentoonstelling binnen de gestelde kaders te realiseren (eventueel door derden).

COLOFON

Dit document is opgesteld en opgemaakt door Spinner & Langkous, Reinier Hamel & Matthijs de Groot, copyright ©2023.

Veel dank aan de voltallige organisatie van Museum BroekerVeiling, de Raad van Toezicht van Museum BroekerVeiling, de Vrienden van de BroekerVeiling, de Museumcommissie van Museum BroekerVeiling, de Gemeente Dijk en Waard (in het bijzonder Harold Ebels, Saskia Engelhart, Sandra Beentjes, Marianne Zeedijk, Wim Dikkes, Nils Langedijk en Fred Ruiten), voor het leveren van suggesties, inzichten, ideeën en het aanscherpen van dit finale document.

Contact: vraag@spinnerlangkous.nl

**SPINNER &
LANGKOUS**